

Saimaan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta
Hoitotyön koulutusohjelma

Annika Ahlqvist

Opinnäytetyöprosessi osana sairaanhoitajaopiskelijan oppimista ja ammattillista kasvua

Opinnäytetyö 2012

Tiivistelmä

Annika Ahlqvist

Opinnäytetyöprosessi osana sairaanhoitajaopiskelijan oppimista ja ammatillista kasvua, 34 sivua, 4 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysala, Lappeenranta

Hoitotyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö 2012

Ohjaaja: Yliopettaja Päivi Löfman, Saimaan ammattikorkeakoulu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata Saimaan ammattikorkeakoulun viimeisen vuoden sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia opinnäytetyöprosessin vaikutuksesta heidän oppimiseensa ja ammatilliseen kasvuunsa. Tavoitteena oli selvittää, millainen merkitys opinnäytetyöprosessilla on oppimisen ja ammatillisen kasvun kannalta, millaisia vaikutuksia toteutustavoilla oli ja mitä valmiuksia opinnäytetyöprosessi tarjosi tulevaisuutta ajatellen.

Aineistonkeruu tapahtui kvalitatiivisella avoimella kyselyllä, joka koostui seitsemästä kysymyksestä. Avoimet kyselyt jaettiin sairaanhoitajaopiskelijoille henkilökohtaisesti ja vastauksia saatiin yhteensä kymmenen. Aineisto analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä.

Opinnäytetyön tulosten perusteella voidaan todeta opinnäytetyöprosessin kehittäneen ja antaneen opiskelijoille monenlaisia valmiuksia. Opinnäytetyö toi varmuutta sosiaalisiin tilanteisiin, kehitti opiskelijoiden prosessinhallintataitoja ja lisäsi tiedonhakuprosessin myötä kykyä hyödyntää tietoa yhä paremmin. Toteutustapojen vaikutus näkyi niin projektitaitojen kehittymisenä, ihmisenä kasvamisena kuin tiedon hyödyntämisenäkin. Tulevaisuutta ajatellen opinnäytetyöprosessin merkitys korostui henkilökohtaisten ominaisuuksien kehittymisenä, tutkimustaitojen parantumisena sekä opiskelukokonaisuuden hahmottamisena. Osa opiskelijoista myös piti prosessia täysin hyödyttömänä oman ammatillisen kasvun ja oppimisen kannalta.

Jatkotutkimuksena voisi toimia kehittämishanke, jolla selvitettäisiin, kuinka opinnäytetyöprosessia voitaisiin kehittää yhä enemmän opiskelijoita palvelevaksi opintokokonaisuudeksi ja kuinka yhteistyötä yhdessä työelämän kanssa voitaisiin lisätä.

Asiasanat: sairaanhoitajaopiskelija, opinnäytetyöprosessi, oppiminen, ammatillinen kasvu

Abstract

Annika Ahlqvist

Final thesis process as a part of nursing student's learning and professional growth, 34 pages, 4 appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Health Care and Social Services, Lappeenranta

Degree Program in Nursing

Bachelor's Thesis 2012

Instructor: Principal Lecturer Päivi Löfman, Saimaa University of Applied Sciences

The purpose of the study was to find out what kind of experiences final year nursing students had about the final thesis process and how it developed their professional growth and learning and what kind of skills they got for the future.

Data for this study was gathered from the final year nursing students of Saimaa University of Applied Sciences by an open questionnaire. The open questionnaire was given to the students in person and ten people gave their response. The research method was qualitative and the data was analyzed by inductive content analysis.

Based on the results of this study, the final thesis process benefited and developed students in many different ways. It increased self-confidence in social situations, taught process control skills and gave better skills to use and handle information. Students also expressed professional growth, better project and research skills and they understood better the whole picture of studying. There were also students who felt that the final thesis process was useless and it did not promote their learning or professional growth at all.

Keywords: Nursing student, final thesis process, learning, professional growth

Sisältö

1 Johdanto	5
2 Opinnäytetyöprosessi sairaanhoitajakoulutuksessa.....	6
2.1 Sairaanhoitajaopiskelija ja -koulutus	6
2.2 Tieteellisen tiedon merkitys tulevalle sairaanhoitajalle	6
2.3 Opinnäytetyö ammattikorkeakoulussa.....	7
2.4 Opinnäytetyöprosessi	8
3 Ammatillinen kasvu ja -kehitys.....	9
3.1 Asiantuntijaksi kehittyminen	9
3.2 Ammatillinen kasvu	11
3.3 Kompetenssit.....	12
3.3.1 Yleiset kompetenssit.....	12
3.3.2 Koulutusohjelmakohtaiset kompetenssit.....	13
4 Oppiminen.....	14
4.1 Oppimisprosessi	14
4.2 Motivaatio	15
4.3 Itseohjautuva ja itseohjattu oppiminen.....	15
5 Opinnäytetyön tarkoitus	16
6 Opinnäytetyön toteutus	17
6.1 Kohderyhmä	17
6.2 Laadullinen tutkimusote.....	17
6.3 Aineistonkeruu menetelmät	18
6.4 Aineiston sisällönanalyysi	19
6.5 Induktiivinen sisällönanalyysi.....	20
6.6 Sisällönanalyysin toteutus	20
7 Eettiset näkökohdat ja kysymykset	22
7.1 Lupa	22
7.2 Tunnistamattomuus	22
7.3 Ryhmän valinta.....	22
7.4 Osallistuminen.....	23
8 Tutkimustulokset.....	23
8.1 Opinnäytetyöprosessi osana oppimista ja ammatillista kasvua	23
8.2 Opinnäytetyöprosessin toteutustavat osana oppimista ja ammatillista kasvua	25
8.3 Opinnäytetyöprosessin antamat valmiudet tulevaisuuteen	27
9 Pohdinta.....	29
9.1 Keskeiset tulokset ja johtopäätökset	29
9.2 Tutkimuksen luotettavuus.....	30
9.3 Henkilökohtainen oppiminen	32
9.4 Tulosten hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet.....	33
Lähteet.....	34

Liitteet

Liite 1 Saate

Liite 2 Avoin kysely

Liite 3 Pelkistetyt ilmaisut ja alakategoriat

Liite 4 Alakategoriat ja yläkategoriat

1 Johdanto

Opinnäytetyöni aiheena on ”opinnäytetyöprosessi osana sairaanhoitajaopiskelijan oppimista ja ammatillista kasvua”. Tarkoitukseni on selvittää Saimaan ammattikorkeakoulun neljännen vuoden sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia opinnäytetyöprosessin vaikutuksesta henkilökohtaiseen ammatilliseen kasvuun ja oppimiseen. On myös tarkoitus selvittää, millaisten asioiden kautta kasvua ja oppimista on tapahtunut sekä miten saatuja tietoja ja taitoja voidaan hyödyntää myöhemmässä vaiheessa elämää.

Aihe on tärkeä ja ajankohtainen, sillä opinnäytetyö kuuluu merkittävällä tavalla jokaisen opiskelijan opintoihin koulutusohjelmasta riippumatta. Se on suuri projekti, jota varten valmentaudutaan läpi opiskeluajan (Mikkelin ammattikorkeakoulu 2011) ja joka kasvattaa kohtaamaan erilaisia työelämän asettamia vaatimuksia (Hakala 2004, 9). Opinnäytetyön tuottaminen on myös vaatimus opintojen loppuun saattamiselle ja valmistumiselle, sillä se on määritelty osaksi ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 352/2003).

Aihetta ei ole tutkittu kovinkaan laajasti opiskelijälähtöisesti, ja sen vuoksi se kiinnostaa. Aihealueesta ei myöskään juuri ole aikaisempia opinnäytetöitä. Opinnäytetyön tavoitteita ja merkitystä on esitetty valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakouluista (352/2003), kuten myös monilla ammattikorkeakoulujen internetsivuilla. On kuitenkin mielenkiintoista selvittää ja tutkia, miten varsinkin opiskelijat itse kokevat opinnäytetyön tekemisen ja sen eri vaiheiden opettaneen ja antaneen erilaisia valmiuksia tulevaa varten. Näin voidaan havaita, miten asetetut tavoitteet toteutuvat ja saavatko opiskelijat opinnäytetyöprosessista todella niitä tietoja ja taitoja, joita sen tulisi kerryttää vai onko se vain pakollisesti suoritettava prosessi opetussuunnitelman vuoksi.

Idea työn toteuttamiselle on lähtenyt haasteista opinnäytetyön aloittamisen suhteen ja kiinnostuksesta opinnäytetyöprosessin pohjimmaksiin kysymyksiin, joita myös Hakala (1998, 8) ottaa esille oppaassaan: *Miksi ihmeessä opinnäytetyö on tehtävä? Mitä hyötyä siitä on ja ketä se oikeastaan palvelee?* Toisten opinnäytetyöprosessin tutkiminen antaa myös paljon aihetta tarkastella omaa am-

matillista kasvua ja kehitystä. Uskon, että työn toteuttamisen myötä on mahdollista löytää syvempiä näkökulmia toisten oppimisen kautta ja sen myötä kehittyä myös itse.

2 Opinnäytetyöprosessi sairaanhoitajakoulutuksessa

2.1 Sairaanhoitajaopiskelija ja -koulutus

Sairaanhoitajaopiskelija on ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmaan (Sairaanhoitaja AMK) hyväksytty opiskelija (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista). Suomen Sairaanhoitajaliitto kuvaa sairaanhoitajakoulutusta seuraavasti: *Sairaanhoitajakoulutus kestää kokonaisuudessaan kolme ja puoli vuotta ja on laajuudeltaan 210 opintopistettä. Koulutus pohjautuu Euroopan unionin asettamiin direktiiveihin ja on näin ollen vaatimuksiltaan samanlaista Euroopan eri maissa. Sairaanhoitajaksi on mahdollista opiskella Suomessa 25 eri ammattikorkeakoulussa.*

Saimaan ammattikorkeakoulu kokoaa opetussuunnitelmassaan (2009) hoitotyön koulutusohjelmaan kuuluvien sairaanhoitajaopiskelijoiden tavoitteeksi kehittyä asiakaslähtöisesti työskenteleviksi, laajat perustiedot ja -taidot sekä niiden teoreettiset perusteet hallitseviksi hoitotyön ammattilaisiksi. Koulutus sisältää laajat ammattitaitoa edistävät harjoittelut sekä monimuotoiset teoriaopinnot.

Hoitotyön koulutusohjelmasta valmistuva sairaanhoitaja työskentelee itsenäisesti sekä erilaisissa moniammatillisissa työryhmissä alansa asiantuntijana. Suunnittelu-, toteutus-, hallinto- ja kehittämistehtävät ovat osa tulevaa työnkuvaa niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Näyttöön perustuvan hoitotyön johtaminen, toteutus, arviointi, hoitotyön laadusta vastaaminen sekä oman ammattitaitonsa aktiivinen kehittäminen kuuluvat kiinteänä osana sairaanhoitajan ammattiin. (Saimaan ammattikorkeakoulu 2009.)

2.2 Tieteellisen tiedon merkitys tulevalle sairaanhoitajalle

Sairaanhoitajat tekevät hoitotieteeseen perustuvaa moniulotteista, itsenäistä ja vastuullista työtä. Sairaanhoitajat toimivat niin hoitotyön kehittäjinä kuin toteuttajinakin ja hoitotyön osaaminen vaatii lääketieteen, hoitotieteen, farmakologian ja

muiden terveystieteiden ohella myös yhteiskunta- ja käyttäytymistieteiden tuottamaa tutkitun tiedon hallintaa, jota hyödyntää käytännössä. Sairaanhoidajana myös eettinen ja ammatillinen päätöksentekotaito korostuu. Sairaanhoidajat vastaavat oman alansa asiantuntijuudesta, näyttöön perustuvan hoitotyön edistämisestä, ammatin sisältöjen syvenemisestä sekä osallistuvat koulutuksen ja hoitotyön kehittämiseen. Sairaanhoidajien asiantuntijuuden kasvu ja sen hyödyntäminen on yhteiskunnallisella tasolla tärkeää ja voidaan nähdä yhteisöjen hyvinvointina. (Sairaanhoidajaliitto 2012.)

Hoitotyössä esiintyy intuitioon liittyviä tapoja ja tottumuksia, kokemukseen perustuvaa näkemystä sekä perittyä tietoa, mutta niiden tueksi tarvitaan myös muiden tiedon lajien tuottamaa evidenssiä. Tieteellinen tieto eroa tässä suhteessa, sillä se auttaa ja mahdollistaa perinteisistä tavoista, ajatteluista ja si-donnaisuuksista luopumisen. Sen avulla voidaan kyseenalaistaa perinteeksi muodostuneita toimintamalleja, tuoda pätevyyttä ja luotettavuutta hoitotyöhön sekä kehittää työskentelyä entistä toimivammaksi. Tieteellinen tieto toimii myös vahvana perusteluna toiminnalle. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 21; Chinn & Kramer 1995, 21, 23, 160.)

2.3 Opinnäytetyö ammattikorkeakoulussa

Valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakouluista (352/2003) pykälässä neljä määrittää opinnäytetyö osana ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin ammattitaitoa edistävien harjoittelujen, vapaasti valittavien, perus- ja ammattiopintojen ohella. Asetuksen seitsemännen pykälän mukaan sen *tavoitteena on kehittää ja osoittaa opiskelijan valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvissä käytännön asiantuntijatehtävissä*. Hakala (2004, 7) toteaa oppaassaan opinnäytetyö-sanana itsessään jo kertovan siitä paljon, se on näyte ja työ siitä mitä matkan varrella on opittu.

Saimaan ammattikorkeakoulu (2012, a) kertoo sivuillaan opinnäytetyön olevan suunnittelu- tai tutkimustyön luonteinen 15 opintopisteen kokonaisuus, joka tähtää valtioneuvoston asetuksessa määriteltyyn tavoitteeseen. Sitä voidaan kuvailla pienimuotoiseksi kehittämishankkeeksi, jonka jokainen opiskelija toteuttaa opintojen suorittamiseksi ja näytöksi siitä, että on perehtynyt oman koulutusalan

eri haasteisiin ja keskeisiin tiedonhankintamenetelmiin (Hakala 2004, 14). Opinnäytetyötyöskentely voidaan nähdä hyvänä mahdollisuutena harjoitella tutkivaa työtettä ja pitkäjänteistä projektiosaamista, sillä erilaiset ja eripituiset projektit kuuluvat kiinteänä osana työelämään (Hakala 1998, 8).

Tuleva työelämä asettaa valmistuvalle opiskelijalle erilaisia haasteita ja vaatii hyvin monenlaisia taitoja. Ammattikorkeakoulutetulta odotetaan organisointikykyä, yhteistyötaitoja, kielitaitoa, kekseliäisyyttä, joustavuutta, kykyä työskennellä erilaisissa kokoonpanoissa ja ryhmissä sekä kykyä toimia monissa eri toimenkuvissa. Opinnäytetyön tarkoituksena on valmistaa opiskelijaa kaikkiin näihin vaatimuksiin, siksi se onkin työharjoittelun ohella yksi merkittävimpiä opintoja, valmentamaan ja kohtaamaan työelämän erilaiset haasteet ja odotukset. Työelämän vaatimuksiksi voidaan laskea mm. tiedonetsintä, aikataulutus, ongelmanratkaisu, päättely- ja perustelutaito, prosessinomainen työskentely, tietojen ja taitojen laaja-alainen soveltaminen, lähdekritiikki, itsekritiikki, oman työn arviointi, omien työkäytäntöjen kehittäminen sekä suullisen ja kirjallisen viestinnän taito. (Hakala 2004, 9.)

Onnistuessaan opinnäytetyö voi parhaimmillaan toimia linkkinä opiskelujen ja työelämän välillä ja se voidaan nähdä käyntikorttina tuleville työnantajille. Opinnäytetyöskentely toimii myös tehokkaana ammatillisen kasvun välineenä ja antaa oikein hyödynnettynä mahdollisuuden kehittää omaa ammatillista alaa (Hakala 1998, 8).

2.4 Opinnäytetyöprosessi

Mikkelin ammattikorkeakoulussa (2011) korostetaan opinnäytetyön olevan koko opintojen ajan kestävä prosessi, joka koostuu niin tieto-taitoperustan hankkimisesta kuin aiheen valinnasta, suunnitelman tekemisestä, seminaarilaisuuksista, toteutuksesta, raportoinnista, työn esittelystä sekä opinnäytetyön arvioinnista. Jyväskylän ammattikorkeakoulu taas tuo esiin opinnäytetyöprosessin kehittävä vaikutuksen opiskelijan kriittisyyteen, luovuuteen ja ongelmanratkaisukykyyn.

Mikkelin ammattikorkeakoulun tavoin Hakala (2004, 16, 20, 161) näkee opinnäytetyön teon eräänlaisena prosessina. Hän on jakanut opinnäytetyöprosessin

kymmeneen vaiheeseen, jotka koostuvat aiheen valinnasta ja rajaamisesta, aiheen hyväksymisestä ja ohjaajan valinnasta, suunnitelman laatimisesta ja mahdollisesta esittämisestä, opinnäytetyön tekemisestä, opinnäytetyöseminaarista, kypsyyskokeesta, sidontaluvasta, työn luovutuksesta, arvioinnista sekä julkaisusta. Hakalaa lainaten voidaan todeta, että *opinnäyteprosessi on korostuneen persoonallinen oppimisprosessi*.

Eri ammattikorkeakoulut painottavat opinnäytetyöprosessin vaihteita eri tavoin. Saimaan ammattikorkeakoulussa (2012, b) opinnäytetyöprosessi jaetaan seuraaviin vaiheisiin opintopisteiden mukaisesti: opinnäytetyön ideointi ja aiheen valinta 1 op, opinnäytetyön suunnittelu, ohjauksissa käyminen ja suunnitelman esittäminen 3.5 op, opinnäytetyöraportin kirjoittaminen 1.5 op, opinnäytetyön toteuttaminen sisältäen ohjaukset 6 op sekä opinnäytetyön esittäminen seminaareissa, opponointi ja seminaareihin osallistuminen 3 op. 15 opintopisteen saavuttamiseksi opiskelijan on vielä suoritettava kolme aihepiiriin liittyvää kurssia, joita ovat tutkittu tieto ja tiedonhankinta ammatillisessa toiminnassa 1.5 op, tutkimuksen perusteet ja menetelmät 3 op sekä aineiston tilastollinen tai vaihtoehtoisesti aineiston laadullinen analyysi 1 op. Prosessin viimeisessä vaiheessa opiskelijan tulee kirjoittaa hyväksytysti kypsyysnäyte opinnäytetyöhönsä liittyen.

3 Ammatillinen kasvu ja -kehitys

3.1 Asiantuntijaksi kehittyminen

Asiantuntijuuden kehittymisen lähtökohdasta katsottuna ammattikorkeakouluteulta löytyy hyvin monipuolista ja laajaa osaamista. Asiantuntija käyttää, rajaa ja löytää erilaisia työssä esiin tulevia kysymyksiä ja etsii niihin erilaisia ratkaisuja tutkittuun tietoon nojaten. Hänellä on riittävät ammattiin ja sen tehtäviin liittyvät tietotaidot, sekä hän tuntee oman alansa erilaiset työprosessit ja -ympäristöt. Asiantuntija kykenee löytämään oman alansa ongelmat, rajaamaan ja ratkaisemaan ne sekä työskentelemään kriittisesti myös omaa toimintaansa tarkastellen (Janhonen & Vanhanen-Nuutinen 2005, 15).

Opetussuunnitelmien sisällöt voivat joissakin määrin vaihdella eri ammattikorkeakouluissa, mutta yhteisinä tavoitteina niillä kaikilla on tarjota opiskelijoille

hyvät teoreettiset perusteet ja valmiudet toimia erilaisissa asiantuntijatehtävissä sekä antaa kyvyt alan kehittymisen seuraamiseen ja oman ammattitaidon jatkuvaan kehittämiseen. Ammattikorkeakoulutuksen myötä pyritään opiskelijalle mahdollistamaan myös riittävien viestintä-, kieli- ja kansainvälisyystaitojen hankinta. (Janhonen & Vanhanen-Nuutinen 2005, 15.)

Sosiaali- ja terveysalan koulutuksessa sosiaalistumisen kautta opitaan monia hoitotyön kannalta tärkeitä taitoja, mutta se yksin riittää osaamisen ja työtapojen kehittämiseen. Tarvitaan menetelmiä, joilla voidaan kehittää tiedon synteisiä ja ymmärrystä, kriittistä itsetarkastelua, yhteistyökykyä sekä dialogia. Menetelmiä, joiden avulla henkilökohtaisten näkemysten ymmärrys lisääntyy ja ammatillista kehittymistä tapahtuu (Janhonen & Vanhanen-Nuutinen. 2005, 26). Tässä opinäytetyöprosessin merkitys korostuu.

Janhosen & Vanhanen-Nuutisen (2005, 27) näkemyksen mukaan asiantuntijaksi oppiminen voidaan nähdä prosessina kuten opinäytetyön tekeminenkin. Se sisältää kuusi vaihetta, joita ovat oppimiskohteen valinta ja rajaus, oppimiskohteen nykytilan ja historian analysointi, oppimistavoitteiden laadinta, vaihtoehtoisten ratkaisujen löytäminen oppimistavoitteiden saavuttamiseksi, oppimisprosessin kehittämisen arviointi sekä toiminnan arviointi ja uusien tavoitteiden asettaminen. Prosessin tavoitteena on kehittyä verkostoitumisen ja yhteistyön merkityksen ymmärtäväksi työntekijäksi sosiaali- ja terveysalalla.

Patricia Benner (1991, 28) näkee opiskelijan kehittyvän taitoa hankkiessaan Dreyfus & Dreyfus -mallin mukaisesti viidessä eri vaiheessa, joita ovat noviisi, edistynyt aloittelija, pätevä, taitava ja asiantuntija. Nämä viisi vaihetta heijastavat ammattitaitoisen suorituksen muutoksia, jotka tapahtuvat kolmella yleisellä osa-alueella. Ensimmäisellä osa-alueella oppija siirtyy abstraktien periaatteiden varassa toimimisesta aikaisempien todellisten tilanteiden käyttöön paradigmoina. Toisessa osa-alueessa tilanteiden hahmottaminen kehittyy, erillisistä palasista muodostuu selkeämpi yhtenäinen kokonaisuus ja tärkeimmät asiat alkavat korostua. Kolmannessa osa-alueessa opiskelija ei enää ole vain ulkopuolisena tarkkailijana, vaan osallistuvana suorittajana.

Asiantuntijuus ei itsessään kuitenkaan ole vain olotila tai ominaisuus, jonka voi saavuttaa. Se on piirre, joka vaatii jatkuvaa kasvua ja kehittymistä. Ammatillinen kehittyminen voidaan nähdä alati muuttuvana prosessina, jota vahvistavat oppiminen, jatkuva tiedonhankinta ja hankitut kokemukset. Koulutuksen tarjoamat valmiudet sekä työelämän asettamat haasteet toimivat perustana ammatilliselle kehitymiselle, mutta ne eivät itsessään takaa menestyväksi asiantuntijaksi kehittymistä. Jatkuva opiskelu, itsensä kehittäminen ja kokemusten kertyminen ovat asioita, jotka rakentavat todellista asiantuntijaa. (Janhonen & Vanhanen-Nuutinen 2005, 17.)

3.2 Ammatillinen kasvu

Ammatillista kasvua voidaan kuvata jatkuvana oppimisprosessina, jossa hankitaan taitoja, tietoja ja kykyjä, joita hyväksi käyttämällä voidaan vastata koko ajan muuttuviin ja kehittyviin ammattitaitovaatimuksiin (Ruohotie 2002, 9). Se on prosessi, jonka ihminen käy läpi ammattia omaksuessaan ja joka pohjautuu ihmisen kasvamiseen (Vaittinen 1988, 58). Janhonen ja Vanhanen-Nuutinen (2005, 17) toteavat ammatillisen pätevyyden lisääntyvän kokemusten, jatkuvan tiedonhankinnan ja oppimisen kautta. Peruslähtökohtana ammatillisen osaamisen kehitymiselle ovat koulutuksen antamat valmiudet ja työelämän asettamat erinäiset vaatimukset. Etenkin ihmissuhdeammattiin kasvaminen tarvitsee tuekseen henkisen kasvun ohella vahvaa koulutuksen tuomaa tietotaitoa (Vaittinen 1988, 84).

Ammatilliselle kasvulle on tyypillistä kokoaikainen kehittyminen ja uudistuminen. Se myös yhdistyy kiinteästi persoonallisuuden ja ihmisenä olemisen kokonaiskehitykseen (Eteläpelto & Miettinen 1993, 61, 62). Se voidaan nähdä yksilön sisäisen ja ulkoisen maailman vuorovaikutuksena ja jatkuvana kehittymisenä, jossa ihminen muokkaa itseään oman esikuvansa mukaisesti ja hakee omalle ammattiroolilleen henkilökohtaista tulkintaa. Ammatillisessa kasvussa ihmisen persoonallinen minäkuva tulee tarkastelluksi ammattitoimintojen kannalta (Vaittinen 1988, 84).

Ammatillinen minäkuva ja tasapainoinen ammatillinen kasvu voidaan nähdä koostuvan kolmesta osiosta, joita ovat situationaalinen käsitys omasta ammatil-

lisesta minästä, normatiivinen ammatillinen minäkuva ja ammatillinen ihanne minäkuva. Näiden kolmen minäkuvan synteesisistä muodostuu ammatillisen kasvun alue, ammatti-identiteetti. (Vaittinen 1988, 86.) Ammatillinen kasvu kuuluu osana ihmisen elinikäiseen ja inhimilliseen kasvuun ja ajaltaan sijoittuu ammatillisen koulutuksen aikakauteen. Parhaimmillaan se jatkuu myös läpi työelämän (Vaittinen 1988, 58; Eteläpelto ym. 1993, 62).

3.3 Kompetenssit

3.3.1 Yleiset kompetenssit

Kaikille ammattikorkeatutkinnon suorittaneille on asetettu kuusi yhteistä työelämästä lähtöisin olevaa kompetenssia eli pätevyysvaatimusta, joita ovat itsensä kehittäminen, eettinen osaaminen, viestintä ja vuorovaikutustaitojen osaaminen, kehittämistoiminnan osaaminen, organisaatio- ja yhteiskuntaosaaminen sekä kansainvälisyysosaaminen. (Arene 2007.)

Itsensä kehittäjä osaa arvioida omaa osaamistaan, tietää omat oppimistapansa, pystyy niin itsenäiseen kuin yhdessä oppimiseen, kykenee toimimaan muutoksissa, osaa hyödyntää erilaisia toimimis- ja oppimismahdollisuuksia sekä pystyy suunnittelemaan ja organisoimaan omaa toimintaansa. Itsensä kehittämisessä on tärkeää omien tapojen tarkastelu, ymmärrys niihin liittyvistä kehitystarpeista ja kyky kehittyä. (Arene 2007.)

Eettinen osaaja osaa soveltaa oman alansa arvoperustaa ja ammattieettisiä periaatteita omassa toiminnassaan. Hän kantaa vastuun toiminnastaan, ottaa toiset huomioon sekä soveltaa kestäväen kehityksen periaatteita. (Arene 2007.)

Viestintä- ja vuorovaikutustaitojen osaaja pystyy toimimaan oman alan tyypillisissä viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa, hyödyntää tieto- ja viestintäteknikkaa työssään, osaa kuunnella toisia ja kykenee asioiden suulliseen, kirjalliseen ja visuaaliseen viestintään. (Arene 2007.)

Kehittämistoiminnan osaaja omaksuu aloitteellisen ja kehittävän työtavan, pystyy ongelmanratkaisuun ja päätöksentekoon, tuntee projektitoiminnan eri osat alueet ja kykenee toimimaan projektitehtävissä, osaa hankkia ja käsitellä oman alansa tietoa, suhtautuu kriittisesti tietoon ja hahmottaa kokonaisuuksia. Hänellä

on myös tuntemusta tutkimus- ja kehittämistoiminnan perusteista ja menetelmistä ja hän osaa toteuttaa pienimuotoisia tutkimus- ja kehittämishankkeita hyödyntäen jo alalta olemassa olevaa tietoa. (Arene 2007.)

Organisaatio- ja yhteiskunta osaaja tuntee oman alansa organisaatioiden yhteiskunnallis-taloudellisia yhteyksiä ja vaikuttamisen mahdollisuuksia alan kehittämiseen, tuntee organisaatioiden toiminnan ja johtamisen pääperiaatteet, kykenee suunnittelemaan ja organisoimaan toimintaa, tietää työelämän toimintatavat ja kuinka toimia yhteisöissä sekä omaa työnjohdollisia valmiuksia. (Arene 2007.)

Kansainvälisyysosaaja hyödyntää oman alansa kansainvälisiä tietolähteitä ja taitaa vähintään yhden alan työtehtävissä tarvittavan vieraan kielen suullisen ja kirjallisen taidon, ymmärtää eri kulttuurien väliset eroavaisuudet ja pystyy yhteistyöhön eri kulttuureista lähtöisin olevien ihmisten kanssa sekä ymmärtää oman ammattialansa kansainvälisyyskehityksen mahdollisuudet ja vaikutukset. (Arene 2007.)

3.3.2 Koulutusohjelmakohtaiset kompetenssit

Yleisten kompetenssien ohella hoitotyön koulutusohjelmalle on määritelty vielä viisi omaa kompetenssia, joita ovat hoitotyön asiakkuusosaaminen, terveyden edistämisen osaaminen, kliininen osaaminen, päätöksenteko osaaminen, ohjaus- ja opetusosaaminen. (Arene 2007.)

Hoitotyön asiakasosaaja näkee ihmisen kokonaisuutena, tunnistaa ihmisissä erilaisia ja eritasoisia toiminnanvajauksia sekä hyödyntää työssään lähitieteiden tietopohjaa. Terveyden edistämisen osaaja tunnistaa ja ennakoi eri perherakenteiden ja yksilöiden terveysuhkia, tukee ja aktivoi ihmistä ottamaan vastuuta omasta terveydentilastaan ja sen hoidosta, käyttää kuntouttavaa työotetta ja toimii asiantuntijana noudattaen kestäväen kehityksen periaatteita. Hän myös tuntee ja ymmärtää yleisimpien sairauksien etiologian sekä lääketieteelliset hoitoprosessit ja on perehtynyt potilaiden hoitoketjuihin. (Arene 2007.)

Kliinisen osaajan roolissa korostuvat peruselintoimintojen arviointi, tutkiminen ja ylläpito, oireiden ja hoidon vaikuttavuuden tarkkailu, fyysisen, psyykkisen ja so-

siaalisen turvallisuuden huomiointi, infektioiden torjunta, keskeisimpien tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden osaaminen, tutkimustulosten hyödyntäminen hoidossa ja sen seurannassa sekä potilaiden ja omaisten kokonaisvaltainen tukeminen ja kohtaaminen. Kliiniseltä osaajalta vaaditaan myös laajaa kokonaishoidon tarpeen arviointikykyä sekä vahvaa lääkehoidon osaamista (Arene 2007.)

Päätöksenteko-osaaja vastaa hoitotyön tarpeen määrittelystä sekä suunnittelusta ja toteuttaa sitä vuorovaikutuksessa potilaan ja omaisten kanssa. Hän toimii asiakaslähtöisesti, tavoitteellisesti ja huolehtii tietosuojan ja -turvan mukaisesta potilasasiakirjojen dokumentoinnista. Opetus- ja ohjausosaaja kykenee ohjaamaan ja opettamaan erilaisia ryhmiä ja yksilöitä, kannustaa ja ohjaa itsehoitoon, hyödyntää ja käyttää tarkoituksenmukaisesti ohjausmateriaalia ja sähköistä potilasohjausta sekä pyrkii edistämään hoitoon sitoutumista monessa muodossa. (Arene 2007.)

4 Oppiminen

4.1 Oppimisprosessi

Oppiminen on uusien tietojen ja taitojen omaksumista, ja se muuttaa monin tavoin näkemyksiä ja käsityksiämme. Oppiminen antaa uuden näkökulman, kartuttaa tietoja sekä kehittää taitoja ja valmiuksiamme. Se ei ole vain yksinkertainen kyky (Silvén, Kinnunen & Keskinen 1991, 7). Ihmisen omalla aktiivisella toiminnalla ja itseohjauksella on merkittävä rooli oppimisprosessin kannalta. Oppimista säätelee myös oppijan oma näkemys siitä, onko hänellä itsellään valta ohjata omaa toimintaansa vai onko toiminta ulkopuolisten tekijöiden ohjaama (Ruohotie 2000, 157). Ihminen voi kehittyä omaa toimintaa ohjaavaksi ja vastuun kantavaksi subjektiksi. Tämän kannalta tärkeää on opettaa yksilöä arvioimaan ja ymmärtämään toimintaansa sekä hyödyntämään oppimisessa itsestään ja toiminnastaan saamia viestejä (Vaittinen 1988, 68, 69).

Marja-Leena Vaittisen (1988, 68) tavoin oppimisessa voidaan nähdä olevan kyse niin kognitiivisten tietotaitojen omaksumisesta kuin myös syvällisemmän tason muutoksista ihmisen minäkäsityksessä eli itsearvostuksessa, suorituskyvyssä, itsensä ilmaisussa sekä kyvyssä itsenäiseen päätöksentekoon. Ihmisen

oppimisella on merkitystä hänen maailmankuvansa muodostumiseen, ja pohjimmiltaan oppimisessa on kysymys yksilön minäkuvan muodostumisesta. Koulutuksen ja kasvatuksen merkitys korostuu siinä, millaiseksi niin ihmisen minä ja kuin ulkomaailmatietoisuuskin hahmottuu, millaiset arvot hän ottaa omakseen ja miten hänen arvonsa tulevat kanavoitumaan toimintaa ohjaaviksi tavoitteiksi.

Oppimisen kannalta välttämättömiä toimintoja ovat motivoituminen oppimaan tai kiinnostumaan opittavasta asiasta, aiempien kokemusten pohjalta saatujen tietojen ja taitojen hyödyntäminen sekä oppimista ohjaavien tunteiden, asenteiden ja ihmissuhteiden hallinta. Oppimista voivat hankaloittaa esimerkiksi motivaation puute, vajavainen aikaisempi tietopohja, vääränlaiset ja sopimattomat toimintatavat, epävarmuus, ennakkoluulot ja erilaiset ympäristön asettamat paineet (Silvén ym. 1991, 9).

4.2 Motivaatio

Motivaatio voidaan nähdä pyrkimyksenä päämäärään suuntautuneeseen oppimiseen (Hakala 1998, 168). Motivaation korkea taso edesauttaa opiskelijan jaksamisessa erilaisten haasteiden edessä, kun taas liian matala motivaation taso ja vähäinen kiinnostuneisuus ajaa opiskelijan asettamaan liian alhaisia tavoitteita, ei auta ponnisteluissa tavoitteiden saavuttamiseksi tai saa luovuttamaan kohdatessaan vaikeuksia (Silven ym. 1991, 28).

Motivoitunut opiskelija voi omalla halukkuudellaan, innokkuudellaan ja korkealla kiinnostuksella asioihin paneutumiseen paikata joitakin mahdollisia puutteita, esimerkiksi vaillinaisia tietoja ja taitoja. Opiskelijan motivaatiolla on myös suuri merkitys itseohjautuvuuden kannalta, sitä voidaan pitää jopa itseohjautuvan taidon ytimenä (Silvén ym. 1991, 26, 28).

4.3 Itseohjautuva ja itseohjattu oppiminen

Itseohjautuvalla opiskelutaidolla tarkoitetaan opiskelijan oma-aloitteista, vastuullista, suunnitelmallista ja tehokasta toimintaa erilaisissa opiskelutehtävissä ja –tilanteissa (Silvén ym. 1991, 7). Se ei ole oppijasta riippumatonta, automaattisesti tapahtuvaa prosessin vietäväksi heittäytymistä, vaan itseohjautuvuus voidaan nähdä oppijan tietoisuuden tilana, valmiudella itseohjattuun oppimiseen.

Itseohjautuvuuden ja itseohjattavuuden ominaispiirteinä korostuvat omatoimisuus, emotionaalinen itsenäisyys, solidaarisuus, reflektiivisyys, kyky dialogiin, sopeutuminen, sitoutuminen ja intentionaalisuus. Myös aloitekyvyllä, oppimiseen liittyvällä sitkeydellä, itsekurilla, uteliaisuudella, oppimisesta nauttimisella, tavoitesuuntautuneisuudella, positiivisella minäkuvalla sekä ongelmien näkemisenä esteiden sijaan haasteina on merkittävä osansa. Itseohjautuva oppiminen rakentuu autonomiasta ja niistä ominaisuuksista, jotka saavat ihmisen kantaan vastuun omasta oppimisestaan. (Ruohotie 2000, 157, 177, 178.)

Itseohjautuvassa oppimisprosessissa oppijalla itsellään on mahdollisuus vaikuttaa eri osa-tekijöihin, joita ovat esimerkiksi tavoiteasettelu, materiaalin valinta, oppimisstrategiat ja -menetelmät sekä evaluointi (Ruohotie 2000, 157). Itseohjautuvuutta voidaan kehittää tarkastelemalla ja työstämällä opiskelusta kertyviä kokemuksia. Merkittävimmät saavutukset taidossa tapahtuvat opiskelijan itse tietoisesti tarkastellessa omaa opiskeluaan ja kehittämistarpeitaan (Silvén ym. 1991, 11).

5 Opinnäytetyön tarkoitus

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Saimaan ammattikorkeakoulun neljännen vuoden sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia opinnäytetyöprosessin vaikutuksesta henkilökohtaiseen ammatilliseen kasvuun ja oppimiseen.

Tutkimuskysymyksinä toimivat:

- 1) Miten sairaanhoitajaopiskelijat kuvaavat opinnäytetyöprosessin osana ammatillista kasvuaan ja oppimistaan?
- 2) Miten opinnäytetyön toteutustavat ovat vaikuttaneet opiskelijan ammatilliseen kasvuun ja oppimiseen?
- 3) Millaisia valmiuksia opinnäytetyön tekeminen on antanut sairaanhoitajaopiskelijalle tulevaisuutta varten?

6 Opinnäytetyön toteutus

6.1 Kohderyhmä

Kohderymänä toimivat Saimaan ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelijat jotka, olivat opinnäytetyön työstämisessä jo pitkällä tai saattaneet työn jo loppuun. Tällä tavalla tutkittavilla oli jo riittävää kokemusta opinnäytetyöprosessista. Tutkimusjoukkoon valikoitui niin nuoriso- kuin aikuiskoulutukseenkin kuuluvia opiskelijoita kahdesta seitsemännellä lukukaudella olevasta ryhmästä, sillä he olivat ajallisesti juuri sopivassa vaiheessa opinnäytetyöprosessissa ja opinnoissaan. Tarkoituksenmukaista oli valita kaksi hyvin eri-ikäisistä koostuvaa ryhmää, sillä päämääränä oli saada hyvin monipuolisia ja erilaisia näkökulmia, joita esimerkiksi kokemus ja ikä voivat tuoda. Vastaajia tutkimuksessa oli yhteensä kymmenen.

Viimeisellä eli seitsemännellä lukukaudella opiskeleminen ei kuitenkaan aina ole tae ajoissa valmistumisesta ja opinnäytetyöprosessin etenemisestä. Sen vuoksi tutkimusjoukon jäseniltä varmistettiin vielä ennen tutkimukseen osallistumista, missä vaiheessa opinnäytetyön työstäminen on, jotta vastaajilta varmasti löytyi riittävää kokemusta aiheesta.

6.2 Laadullinen tutkimusote

Tässä opinnäytetyössä tutkimusote on luonteeltaan laadullinen, sillä kvalitatiivisella näkökulmalla saadaan paremmin tutkimuksen tarkoitusta vastaavaa materiaalia, koska se antaa tutkittavien ilmaista itseään omin sanoin ja osoittaa, mikä on keskeistä tai tärkeää vastaajien ajattelussa (Hirsjärvi ym. 2007, 157, 196). Tutkimuksessa oli ymmärtämiseen tähtäävä näkökulma, joka toimi myös kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän valinnan pohjana (Kankkunen ym. 2009, 50).

Laadullisessa tutkimuksessa korostuvat ihmisten kokemukset, tulkinnat, käsitykset, näkemykset, uskomukset, asenteet ja erilaiset käyttäytymisen muutokset. Tavoitteena on havaita erilaisia toimintatapoja, yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia. Kuusi tyypillisintä piirrettä kvalitatiiviselle tutkimukselle ovat naturalistisuus, yksilöllisyys, dynaamisuus, induktiivisuus, kontekstispesifisyys ja tutkimusasetelman joustavuus. (Kankkunen ym. 2009, 49, 50.)

Todellisen elämän kuvaaminen toimii yhtenä laadullisen tutkimuksen lähtökohdiana, ja sen avulla pyritään kuvaamaan kohdetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. (Hirsjärvi ym. 2007, 157, 196.) Laadulliselle tutkimusotteelle on tyypillistä luonnollisten tilanteiden tutkiminen, joissa kaikkia vaikuttavia tekijöitä ei voida kontrolloida ja joita ei voida tutkia kokeen avulla (Metsämuuronen 2006, 14).

Tutkimuksen näkökulmasta ollaan myös enemmän kiinnostuneita yksilöistä sekä tapahtumien yksityiskohtaisista rakenteista, kuin niiden yleisluontoisesta jakautumisesta ja yleistettävyydestä (Metsämuuronen 2006, 88). Tärkeää olikin kuvata juuri opiskelijoiden aihealueeseen liittyviä kokemuksia. Laadun merkitys korostui, eikä suuren tutkimusjoukon kokoaminen ollut työn kannalta tarkoituksenmukaista.

6.3 Aineistonkeruu menetelmät

Laadullinen tutkimus toteutettiin avoimena kyselynä. Se koostui seitsemästä kysymyksestä, joille jätettiin tyhjä tila vastaamista varten. Avoimien kysymysten avulla vastausaineistosta saatiin laadullista, tutkittavat pystyivät ilmaisemaan itseään omin sanoin ja tutkimusaineiston muodostuminen oli järjestelmällistä. Avoimet kysymykset eivät myöskään ehdottaneet vastauksia, vaan ne ilmaisivat vastaajien tietämyksen aiheesta. (Hirsjärvi ym. 2007, 196.)

Avoin kysely oli mielestäni sopiva tutkimukseeni, sillä se voidaan nähdä suhteellisen tehokkaana, nopeana ja kustannusten kannalta edullisena tapana tutkia valittua aihetta. Sen pystyi toteuttamaan myös yksi ihminen. Avoimien kyselyjen avulla mahdollistui tiedonkeruu tosiasioista, toiminnasta, tiedoista, arvoista, asenteista, uskomuksista, käsityksistä ja mielipiteistä. (Hirsjärvi ym. 2007, 190, 192, 193, 196.)

Ennen aineistonkeruuta saatteen (liite 1) ja avoimen kyselyn (liite 2) esitestasi neljä opiskelijaa. Opiskelijat antoivat kokemuksensa mukaan palautetta, jonka perusteella liitteet saivat nykyisen muotonsa. Esitestauksen tarkoituksena oli varmistaa selkeä ulkoasu ja muoto sekä selvittää, olivatko kysymykset ymmärrettäviä, ja nähdä saataisiinko lomakkeella vastaukset haluttuihin kysymyksiin.

Huolellisella lomakkeen laadinnalla ja kysymysten suunnittelulla oli tarkoitus myös tehostaa tutkimuksen onnistumista. Tutkimuksen luotettavuuden lisääminen oli myös tärkeä syy esitestaukseen. (Hirsjärvi ym. 2007, 193, 199). Esitettuja lomakkeita ei otettu mukaan tutkimukseen, sillä lomakkeita hiottiin toimivampaan muotoon pienten parannusehdotusten myötä.

Aineisto kerättiin saatteen (liite 1) ohessa olevalla kvalitatiivisella avoimella kyselyllä (liite 2), joka koostui seitsemästä avoimesta kysymyksestä. Keräys tapahtui elokuun 2012 alussa, jolloin valitun ryhmän jäsenille jaettiin tutkimukseen liittyvä materiaali oppituntien alussa ja lopussa. Opiskelijat täyttivät lomakkeet omalla ajallaan koulussa tai kotona, laittoivat nimettömät vastauksensa suljettaviin kirjekuoriin ja palauttivat ne minulle henkilökohtaisesti (Hirsjärvi ym. 2007, 192).

Lomakkeet jaettiin tutkittaville useana eränä, sillä opintojen rakenteen vuoksi sairaanhoitajaryhmät eivät olleet yhdessä samanaikaisesti yhdelläkään oppitunnilla. Kahden ensimmäisen tiedonkeruujakson aikana vastauksia saatiin yhteensä seitsemän. Saatujen vastausten perusteella tieto ei kuitenkaan vielä satureitunut, joten tiedonkeruuta jatkettiin jakamalla kyselyjä vielä yhdelle tutkittavien ryhmään sopivalle joukolle. Vastauksia saatiin kolme lisää. Yhdessä nämä kymmenen vastausta olivat riittävä määrä tiedon satureitumiseen ja tämän vuoksi tiedonkeruuta ei jatkettu. Varsinkin laadullisessa tutkimuksessa tiedon saturaatio nähdään tärkeänä merkinä aineiston riittävydestä. Se omalta osaltaan vaikuttaa myös työn luotettavuuteen. (Hirsjärvi ym. 2007, 177)

6.4 Aineiston sisällönanalyysi

Keräämäni tutkimusaineiston analysoin sisällönanalyysin avulla, sillä sisällönanalyysi voidaan nähdä laadullisen aineistolähtöisen tutkimuksen perusprosesina (Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2003, 21). Tutkimuksessani oli myös ymmärtämiseen pyrkivä lähestymistapa (Hirsjärvi ym. 2007, 219).

Sisällönanalyysi itsessään on aineiston keruu- ja luokittelumenetelmä, jonka avulla voidaan analysoida saatuja dokumentteja niin systemaattisesti kuin objektiivisestikin (Kyngäs & Vanhanen. 1999). Sen avulla kerättyä aineistoa voidaan tiivistää ja tutkittavia ilmiöitä kuvata yleistettävästi.

Tavoitteena on esittää ilmiö laajasti mutta tiiviissä muodossa, tällöin muodostuu erilaisia käsiteluokituksia ja käsitejärjestelmiä. Sisällönanalyysi ei ole vain aineistosta yksinkertaista kuvausta tuottava tekniikka, vaan kokonaisuus, jonka vahvuutena on sen sensitiivisyys ja kyky tavoittaa niin asioiden ja tapahtumien merkityksiä, sisältöjä, tarkoituksia, aikomuksia, yhteyksiä kuin seurauksiakin (Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2003, 2, 24; Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 134).

Sisällönanalyysi on luonteeltaan prosessimainen, ja sen erilaisia vaiheita ovat analyysiyksikön valinta, aineistoon tutustuminen, aineiston pelkistäminen, aineiston luokittelu ja tulkinta sekä analyysin luotettavuuden arviointi. Vaiheet eivät kuitenkaan aina noudata järjestelmällistä kaavaa, ja osa niistä voi tapahtua myös samanaikaisesti. (Latvala ym. 2003, 24.)

6.5 Induktiivinen sisällönanalyysi

Analysoin aineiston induktiivisen menetelmän avulla, jossa analyysi tapahtui aineistolähtöisesti. Kategoriat johdettiin aineistosta tutkimusongelmien ohjaamana ja analyysi eteni vaiheittain pelkistämisen, ryhmittelyn ja abstrahoinnin mukaisesti (Kankkunen ym. 2009, 135). Latvalan & Vanhanen-Nuutisen (2003, 21) sanoin *induktiivisessa päättelyssä siirrytään konkreettisesta aineistosta sen käsitteelliseen kuvaamiseen*.

Induktiivinen ote oli analysoinnin kannalta parempi siksi, ettei minulla ollut käytävissäni aikaisempaa käsitejärjestelmää, jota hyödyntää, eikä asiasta ollut juuri aiempaa tietoutta (Kyngäs & Vanhanen 1999; Kankkunen ym. 2009, 135). Aineiston käsitteleminen ja analyysi aloitettiin mahdollisimman nopeasti tutkimusaineiston valmistuttua (Hirsjärvi ym. 2007, 218).

6.6 Sisällönanalyysin toteutus

Analyysiyksikön valinta ja pelkistäminen

Aineiston analyysi alkoi aineiston huolellisella läpikäymisellä ja vastauksien muuntamisella pelkistetyiksi ilmaisuiksi (liite 3). Aineistolta kysyttiin tutkimustehtävien mukaisia kysymyksiä (Latvala ym. 2003, 26) ja vastauksista pyrittiin löytämään ydin, joka tiivistettiin itsenäiseen analyysiyksikön muotoon. Tässä tutki-

muksessa analyysiyksiköiksi kelpasivat niin yksittäiset sanat kuin lauseet ja lauseen osatkin (Kankkunen ym. 2009, 134,137). Lauseita pelkistettäessä varmistettiin, ettei vastauksen keskeinen sisältö muuttunut millään tavalla ja että pelkistetyt ilmaisut tulivat kirjattua aineiston antamin termein (Latvala ym. 2003, 28).

Ryhmittely

Olennaiseksi osaksi sisällönanalyysissa muodostuu samankaltaisuuksien ja erilaisuuksien löytäminen. Aineistosta muodostuneiden ja sitä kuvaavien luokkien tuli olla yksiselitteisiä ja samalla sulkea toisensa pois (Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2003, 21). Näin ollen itsenäiset pelkistetyt ilmaisut (liite 3) jaettiin sisällöltään samankaltaisiin ja samaa merkitseviin ryhmiin. Näistä ryhmistä muodostuivat alakategoriat (liite 3).

Alakategorian muodostumiseen vaadittiin vähintään kolme itsenäistä toisiaan tukevaa ilmaisua. Yksittäisiä ilmaisuja tai kahden lauseen pareja ei hyväksytty kategoriaksi. Alakategoriat pyrittiin nimeämään mahdollisimman sisältöä kuvaavasti (Kankkunen ym. 2009, 137).

Tutkimuskysymykset johdattelivat ryhmittelyä. Tällä tavalla yksittäiset ilmaisut löysivät paremmin oikean ryhmänsä, alakategorioiden muodostaminen oli helppoa ja tutkimuskysymyksiin saatiin selkeämmät vastaukset.

Abstrahointi

Muodostuneet alakategoriat (liite 3 & 4) yhdistettiin yhä isommiksi luokiksi sisältonsä mukaan, ja näistä ryhmistä muodostuivat analyysin yläkategoriat. Yläkategoriat toimivat tutkimuksen varsinaisina tuloksina (liite 4), ja myös niille pyrittiin antamaan sisältöä kuvaava nimi.

Abstrahoinnin tarkoituksena oli järjestää tutkimusaineisto sellaiseen muotoon, jossa yksittäisten henkilöiden kuvaamat lausumat ja erilaiset tapahtumat eivät enää olleet irrallisia, vaan olivat mahdollisia siirtää yleiselle teoreettiselle tasolle (Metsämuuronen 2006, 122).

7 Eettiset näkökohdat ja kysymykset

7.1 Lupa

Tutkimuksen toteuttamisen edellytyksenä oli asianmukainen lupa (Leino-Kilpi & Välimäki 2009, 367). Tutkimuksen kohteena olivat Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijat, joten anoin luvan tutkimuksen toteuttamiselle kyseisen ammattikorkeakoulun toimialajohtaja Päivi Vehmasvaaralta tammikuussa 2012. Lupa myönnettiin 4.2.2012.

7.2 Tunnistamattomuus

Kyselylomakkeessa ei kysytty minkäänlaisia esitietoja aikaisemmasta ammattitaustasta, sukupuolesta, nimestä tai iästä, sillä näillä tekijöillä ei ollut merkitystä itse tutkimuksen kannalta. Lomake palautettiin täytön jälkeen tyhjiin suljettavaan kirjekuoreen ja tällä varmistettiin vastaajien anonymiteetti. Ryhmät olivat minulle myös entuudestaan tuntemattomia, eikä minulla ollut mahdollisuutta tunnistaa opiskelijoita esimerkiksi käsialan perusteella. Tutkimuksen valmistuttua aineisto hävitettiin ja tuhottiin asianmukaisesti silppuamalla paperisilppurissa. Tutkittavien henkilöllisyys ei tule esille missään raportin vaiheessa. (Leino-Kilpi & Välimäki 2009, 367).

7.3 Ryhmän valinta

Tutkimukseeni tarvitsin sairaanhoitajaopiskelijoita, jolla oli jo reilusti kokemusta opinnäytetyöprosessista tai se jo läpi käytyinä. Viimeisen vuoden opiskelijat soveltuivat tutkimukseeni sen vuoksi parhaiten. Viimeisellä lukukaudella ryhmäkoot olivat kuitenkin pienentyneet suhteessa aiempiin vuosiin, joten yhden sijasta valitsin tutkimusjoukkoon opiskelijoita kahdesta valmistuvasta sairaanhoitajaryhmästä.

Omaa ryhmäni opiskelijoita en valinnut tutkimukseen useasta syystä. Tutkittaessa olisi ollut teoreettisesti mahdollista esimerkiksi tunnistaa jonkun henkilön käsiala ja omalla toiminnallani olisin myös voinut tietämättäni vaikuttaa muiden vastaamiseen. Opinnäytetyöprosessin aikana haimme toinen toisistamme tukea ja jaoimme monenlaisia ajatuksia tulevista töistämme. Tästä sivuten olisi ollut

mahdollista, että opiskelutoverini olisivat Hawthorne-efektin mukaisesti voineet vastata tavallista paremmin tietäessään olevansa tuleva tutkimusryhmä. Heillä olisi ollut myös liikaa tietoa siitä, millaista aineistoa haluaisin saada. (McCarney, Warner, Iliffe, van Haselen, Griffin & Fisher 2007.)

Vehviläinen-Julkunen (1997, 32) nostaa myös esille laadullisessa tutkimuksessa ajoin esiintyvän tutkijan ja tutkittavien subjekti-subjektisuhteen. Se voi olla välitöntä ja arkipäivän vuorovaikutusta muistuttavaa, jossa piilee manipulaation vaara, vaikka tutkija pyrkisikin tasapuolisuuteen. Tämä on myös osasy, miksi tutkimusjoukkoon ei valittu entuudestaan tuttuja tai läheisiä henkilöitä.

7.4 Osallistuminen

Tutkimukseen osallistuminen oli täysin vapaaehtoista, ja tutkittavan ryhmän jäsenillä oli mahdollisuus jättää vastamaatta kyselyyn niin halutessaan. Avoimen kyselyn ohessa oli mukana saatekirje (liite 1), jossa kerrottiin kaikki oleellinen ja tärkeä informaatio tutkimuksesta ja siihen osallistumisesta. Saatteeseen oli liitetty myös omat yhteystietoni, jotta tutkimukseen osallistujilla oli mahdollisuus ottaa yhteyttä jälkeensä, jos jonkin on jäänyt askarruttamaan. Tutkittavia pyrittiin kohtelevaan rehellisesti ja kunnioittavasti. (Leino-Kilpi & Välimäki 2009, 367.)

8 Tutkimustulokset

8.1 Opinnäytetyöprosessi osana oppimista ja ammatillista kasvua

Avoimen kyselyn vastausten perusteella opiskelijat kuvaavat opinnäytetyöprosessin opettaneen prosessin hallintataitoja, tuoneen varmuutta sosiaaliin tilanteisiin ja antaneen tiedonhakuprosessin myötä erilaisia valmiuksia tiedon hyödyntämiseen liittyen.

Prosessin hallintataidot

Prosessin hallintataidot koostuivat niin järjestelmällisyyden ja aikataulutuksen oppimisesta kuin itsekurin kehittymisestäkin. Itsekurin kehittymisessä opiskelijat kertoivat oppineensa pitkäjänteisyyttä, kärsivällisyyttä sekä keskeneräisyyden

sietämistä. Osa vastaajista myös koki opinnäytetyöprosessin käytännössä hyödyttömäksi oman oppimisen ja ammatillisen kasvun kannalta.

Aina ei huvita jotakin tehdä, mutta elämässä on kuitenkin paljon sellaisia asioita mitkä on vain tehtävä ja joskus tajuaa niistä oppineensakin.

Olen kokenut opinnäytetyön teon melko turhana omaa ammatillista kasvua ajatellen.

Varmuus sosiaalisissa tilanteissa

Varmuus sosiaalisissa tilanteissa voitiin nähdä kahtena aihe-alueena, joita olivat ihmissuhdetaitojen kehittyminen ja itsevarmuuden lisääntyminen. Ihmissuhdetaitojen kehittyminen sisälsi vastaajien mukaan parityöskentelyssä edistymistä, verkostoitumisen ja vuorovaikutustaitojen oppimista sekä yhdessä tekemisen iloa. Itsevarmuuden lisääntymisessä opiskelijat kertoivat oppineensa asiantuntijan roolia, saaneensa uskoa omiin kykyihinsä, lisää varmuutta ja uskallusta muiden edessä esiintymiseen.

Se on myös opettanut toisen ihmisen merkityksen ja sitä kautta oivaltamisen ilon, jaettu osaaminen on vähintään kaksinkertainen ilo!

Tiedonhakuprosessin tuomat valmiudet

Tiedonhakuprosessin tuomat valmiudet koostuivat neljästä alakategoriasta, joita olivat aikaisempien taitojen kertautuminen, tiedonhakuvalmiuksien sekä tiedon käsittelytaitojen oppiminen sekä tietoisuuden kasvaminen. Aikaisempien taitojen kertaamisessa opiskelijat kertoivat kerranneensa tietotekniikkaa, muiden edessä esiintymistä, tiedonhakua, asiatekstin kirjoittamista sekä Word-ohjelman käyttöä.

Tietokoneen Word-ohjelman käyttö on tullut tutuksi.

Tiedonhakuvalmiudet sisälsivät tiedonhaun kehittymistä sekä oppimista itsenäiseen tiedonhankintaan. Tiedon käsittelytaitojen oppimisessa opiskelijat kertoivat oppineensa tiedon järjestämistä ja suodattamista, valikoimaan tiedosta oleellisen sekä lähdekritiikkiä. Tietoisuuden kasvaminen sisälsi aikaisempien tietojen syvenemistä, uuden tiedon saamista ja sen hyödyntämistä sekä oman tietoperustan vankistumista.

Opettanut tiedon hyvään etsintään ja hyvään suodattamiseen.

Kerätty tieto on tuonut syvyyttä jo tiedossa oleviin asioihin.

Opinnäytetyötä tehdessä tulee luettua/käsiteltyä paljon tutkittua tietoa aiheesta, oma tietoisuus kasvaa.

8.2 Opinnäytetyöprosessin toteutustavat osana oppimista ja ammatillista kasvua

Opinnäytetyön toteutustapojen merkitys oppimisen ja ammatillisen kasvun kannalta voidaan nähdä vastausten perusteella seuraavina aihe-alueina: projektitaitojen kehittyminen, tiedon hyödyntäminen sekä ihmisenä kehittyminen.

Projektitaitojen kehittyminen

Projektitaitojen kehittyminen sisälsi itsessään suunnitelmallisuuden kehittymisen vastuunkantamisen kehittymisen, itsenäisen päätöksenteon vahvistumisen sekä paremmat aikataulutustaidot. Osa opiskelijoista koki, ettei toteutustavalla ollut juurikaan merkitystä oppimisen tai ammatillisen kasvun kannalta.

Menetelmästä tai sen valinnasta ei ole käytännöntyössä mitään hyötyä.

En kuitenkaan koe että opinnäytetyön tekemisestä olisi hirveästi hyötyä omassa ammatillisessa kasvussa.

Suunnitelmallisuuden kehittymisessä opiskelijat kuvasivat oppineensa tehtävän jaon sekä suunnittelun merkityksen. Selvät säännöt parityöskentelyssä olivat myös osa suunnitelmallisuutta. Paremmat aikataulutustaidot sisälsivät ymmärrystä aikataulun tärkeydestä sekä aikataulussa pysymistä.

Itsenäisen päätöksenteon vahvistumisen opiskelijat kertoivat sisältävän kykyä ratkoa pieniä pulmia itsenäisesti, itsenäistä asioiden pohtimista ja päätöksenteoa ja omaan arviointikykyyn luottamista. Valintoja oli pystyttävä tekemään, eikä päätöksien takana ei ollut aina ryhmän tai parin tukea. Myös vastuunkantamisen nähtiin kehittyneen.

Itsekseen on mietittävä mikä on olennaista ja mikä ei, ilman ryhmän tai parin tukea.

Ihmisenä kehittyminen

Ihmisenä kehittyminen voitiin nähdä parempina tiimityötaitoina, ammatti-identiteetin vahvistumisena, vuorovaikutustaitojen kehittymisenä ja henkilökohtaisena kasvuna. Tiimityötaidot sisälsivät opiskelijoiden mukaan kehitystä parityöskentelyssä, kommunikaation merkityksen ymmärtämistä, kollegiaalista työskentelyä sekä ryhmässä työskentelyn opettamia taitoja. Ammatti-identiteetin vahvistumisessa korostui asiantuntijan rooliin pääseminen ja sitä kautta ammatillisen identiteetin kehittyminen. Toteutustavan kuvattiin tuoneen myös lisää rohkeutta.

Työtapa vaikutti positiivisesti ammatilliseen kasvuun, parityöskentelyn myötä opin työskentelemään vuorovaikutuksessa kollegan kanssa.

Sitä kautta opin olemaan ”ammattilaisen ja asiantuntijan” roolissa. Se onnistui ja antoi rohkeutta ja kasvatti ammatillista identiteettiäni.

Vuorovaikutustaidot sisälsivät opiskelijoiden mukaan ihmisten lukemisen ja haastattelemisen kehittymistä. Työtavan myötä myös potilaan yksilöllisen kokemuksen tunteminen ja siihen eläytyminen kehittyivät. Henkilökohtaisessa kasvussa opiskelijat kertoivat oppineensa kyseenalaistamaan omaa työtapaansa sekä katsomaan asioita uudella tavalla. Omat toimintamallit eivät olleet ainoita oikeita tapoja tehdä asioita, ja ryhmän myötä opiskelijat oppivat paljon myös itsestään.

Omaa työtapaa tarkasteluineen kyseenalaistin ja opin uusia tapoja katsoa asioita.

Tiedon hyödyntäminen

Vastausten perusteella tiedon hyödyntäminen näkyi tutkimuksen perusteiden selkiytymisenä, kriittisyytenä tietoa kohtaan, kirjallisten taitojen kehittymisenä sekä teorian hyödyntämisenä käytännössä.

Tutkimuksen perusteiden selkiytymisessä tutkimukseen liittyvät laadulliset kriteerit selkiytyivät, erilaisten tutkimusmenetelmien perusteet tulivat tutuksi ja niitä opittiin hyödyntämään. Kriittisyys tietoa kohtaa näkyi parempana kykynä suo-

dattaa tiedosta tärkeät asiat, tiedon taustojen selvittämisenä sekä kriittisenä tarkastelutapana kuultuun ja luettuun tietoon.

Olen oppinut suodattamaan tiedosta paremmin oleellisen asian.

Kirjallisten taitojen kuvattiin kehittyneen ja esille nousivat niin raportin tekotaidot kuin sanavalintojen ja kielenkäytönkin merkityksen ymmärrys. Opiskelijat myös kertoivat päässeensä hyödyntämään teoriaa käytännössä, ja sen nähtiin edistäneen ammatillista kasvua ja kykyä hyödyntää omia tietoja ja taitoja.

Ammatillista kasvua tapahtui paljon, koska pääsin hyödyntämään opittua käytännössä.

8.3 Opinnäytetyöprosessin antamat valmiudet tulevaisuuteen

Tulevaisuuden näkökulmasta opinnäytetyöprosessin tuomiksi valmiuksiksi nousivat opiskelukokonaisuuden hahmottaminen sekä henkilökohtaisten ominaisuuksien kuin tutkimustaitojenkin kehittyminen.

Tutkimustaitojen kehittyminen

Tutkimustaitojen kehittyminen koettiin tutkimusprosessin ja tutkimuksen merkityksen ymmärtämisenä, itsenäiseen tiedonhankintaan harjaantumisenä sekä tietouden hyödyntämisenä ammatissa.

Tutkimusprosessin ymmärryksessä opiskelijat kertoivat tutkimustapojen ja -prosessin tulleen tutuksi, tutkimuksen selkiytyneen käsitteenä, omat valmiudet tutkimuksen toteuttamiselle kehittyivät ja tutkimuksen tekeminen hahmottui kokonaisvaltaisesti. Tutkimuksen merkitys myös ymmärrettiin paremmin ja vastauksissa kuvattiin tutkitun tiedon arvostamista, tärkeyttä ja tarpeellisuutta.

Tieteelliset tutkimukset ja niiden tekeminen ilmiöistä voivat muuttaa tapaa tehdä asioita.

Opiskelijat pitivät tiedonhankintaan harjaantumista yhtenä valmiutena. Tiedonhakuvalmiudet kehittyivät, tiedonhausta tuli tuttua ja tutkitun tiedon tunnistaminen helpottui. Tietous nähtiin myös voimavarana, jota voidaan hyödyntää am-

matissa. Uuden tiedon saaminen, aiempien tietojen syveneminen ja työn tuloksien merkitys tulivat esiin vastauksissa.

Tietoa olen saanut paljon opparin myötä, mistä on varmasti omassa ammatissani hyötyä.

Henkilökohtaisten ominaisuuksien kehittyminen

Henkilökohtaisten ominaisuuksien kehittyminen voitiin nähdä niin sosiaalisten taitojen, kollegiaalisuuden kuin itsetuntemuksenkin kehittymisenä. Opiskelijoiden kertoman mukaan sosiaaliset taidot kehittyivät monella tapaa: aiheen valinnan kautta niin omaisten kuin potilaidenkin kohtaaminen helpottui, vuorovaikutustaidot lisääntyivät sekä ihmissuhde ja esiintymistaidot kehittyivät.

Ihmissuhde- ja esiintymistaidot auttavat varmasti tulevaisuudessa.

Kollegiaaliset toimintatavat kehittyivät, ja ne korostuivat toisten auttamisena ja tukemisena, tiedon jakamisena, sovituista asioista kiinni pitämisenä, kohteliaina käytöstapoina, neuvojen kysymisenä, yhdessä tekemisenä sekä yhtenäisenä tiiminä toimimisena. Itsetuntemuksen kuvattiin myös kehittyneen, ja se ilmeni itsetutkiskeluna, itsevarmuutena, lempeytenä itseään kohtaan sekä omien arvojen puntarointina. Esille tuli myös ymmärrys siitä, ettei kaikkeen ole yhtä oikeaa vastausta.

Ollaan yhtä, autetaan ja tuetaan.

Olen oppinut vuorovaikutustaitoja ja saanut itsevarmuutta.

Itsetutkiskelua, omien arvojen puntarointia.

Opiskelukokonaisuuden hahmottaminen

Opiskelukokonaisuuden hahmottaminen sisälsi opiskelutaitojen ja pitkäjänteisyyden kehittymistä sekä kiinnostuksen kohteiden ja jatko-opintojen selkiytymistä. Opiskelutaitojen kehittämisessä opiskelijat kertoivat löytäneensä parhaan tavan oppia, tieto käytännön opiskelusta lisääntyi ja valmiudet varautua suuriin tehtäviin ja uusiin opiskeluhaasteisiin paranivat.

Pitkäjänteisyyden kehittyminen nähtiin stressin ja paineensietokyvyn lisääntymisenä, kärsivällisyyden ja pitkämielisyyden paranemisena ja kykynä tehdä asioita, vaikkei mielenkiinto aina riittäisikään.

Toisinaan on vain tehtävä asioita vaikka ei huvittaisi.

Stressin ja paineen sietoa vapaa-ajalla.

Opinnäytetyön myötä opiskelijat kertoivat hahmottaneensa paremmin omat mielenkiinnon kohteensa ja uskoivat tästä olevan hyötyä tulevaisuudessa. Ajatukset myös jatko-opinnoista selkenivät. Opiskelijoiden vastauksissa ilmeni kiinnostusta opintojen jatkamiselle, mutta myös epäröintiä ja pohdintaa siitä, löytyykö kiinnostusta ja jaksamista lisäkoulutukseen.

Jatkossa opinnoissa osaan suunnata tutkimuksen tekemisen siihen aiheeseen jota haluan tutkia.

Osa sitten tehdä ehkä vielä hienomman lopputyön tulevaisuudessa.

Pistää harkitsemaan kahteen kertaan jatko-opintoihin hakemista.

Opiskelu mukavaa, antoisaa, hermoja raastavaa ja välillä raskasta, silti jatkoa seuraa.

9 Pohdinta

9.1 Keskeiset tulokset ja johtopäätökset

Tutkimustulosten perusteella opinnäytetyöprosessin voidaan nähdä opettaneen erilaisia prosessinhallinta taitoja, antaneen varmuutta sosiaaliin tilanteisiin sekä tuoneen valmiuksia tiedon hyödyntämiseen tiedonhankinnan kautta. Opinnäytetyön toteutustapojen merkitys korostui projektitaitojen kehittymisenä, ihmisenä kehittymisenä sekä tiedon hyödyntämisenä. Tulevaisuuden näkökulmasta opinnäytetyöprosessi valmensi kehittämällä tutkimustaitoja ja omia henkilökohtaisia ominaisuuksia sekä auttamalla hahmottamaan opiskelukokonaisuutta. Tulokset antoivat vastaukset esitettyihin tutkimuskysymyksiin ja tutkimuksen tarkoituksen voidaan nähdä toteutuneen.

Tulokset ovat pääasiassa samassa linjassa niin ammattikorkeakoulujen esittämien tavoitteiden ja kuin Hakalan (2004) näkemysten kanssa opinnäytetyön merkityksestä opiskelijan oppimisessa ja ammatillisessa kasvussa. Opiskelijat nostivat esille itsekritiikin kehittymisen ja ongelmaratkaisukyvyin parantumisen, mitä myös Jyväskylän ammattikorkeakoulu painotti. Tuloksista tutkimusprosessin ymmärrys, tutkimustaitojen kehittyminen, teorian hyödyntäminen käytännössä, kriittisyys tietoa kohtaan, tiedon lisääntyminen sekä tiedonhankinnan ja kirjallisten taitojen parantuminen ovat asioita, jotka kertovat opiskelijan valmiuksista soveltaa tietojaan ja taitojaan käytännön asiantuntijatehtävissä, joita niin valtioneuvoston asetus (352/2003) kuin Kajaanin ammattikorkeakoulukin (2011) asettivat tavoitteiksi.

Tiedonetsintä, aikataulutuksen ja yhteistyötaitojen parantuminen, prosessinomaisen työskentelytavan oppiminen, lähdekritiikki ja tietojen ja taitojen soveltaminen olivat Hakalan (2004) korostamia työelämässä esiintyviä vaatimuksia, jotka tulivat selvästi vastauksissa esille. Erityisinä tuloksina voidaan nähdä opiskelijoiden kokemukset ihmisenä kasvamisesta ja henkilökohtaisten ominaisuuksien kehittymisestä.

Tutkimuksessa esiintyi myös vastauksia, joissa opiskelijat eivät nähneet opinnäytetyöprosessin palvelleen oppimista ja ammatillista kasvua juuri millään tavalla. Tämä on tärkeää huomata, jotta prosessia voitaisiin tulevaisuudessa kehittää. Osa opiskelijoista jätti myös vastaamatta joihinkin avoimen kyselyn kysymyksiin, lähinnä tulevaisuutta käsittelevään osioon. Tämä voi osaltaan kertoa opiskelijoiden kokevan, ettei opinnäytetyöprosessista ole ollut heille tässä suhteessa hyötyä.

9.2 Tutkimuksen luotettavuus

Opinnäytetyön jokainen vaihe pyrittiin toteuttamaan rehellisesti ja avoimesti tutkimuskäytäntöjä kunnioittaen. Perehdyin tutkimuksen tekemisen perusteisiin ja hankin tietoa ja ohjausta toiminnan tueksi. Valitsin myös opinnäytetyön toteutettavaksi menetelmän, jonka koin sisäistäneeni ja osaavani luotettavimmin. Opinnäytetyöprosessin vaiheet on pyritty kuvaamaan mahdollisimman selvästi ja näkyvästi läpi työn, sen merkitys korostuu varsinkin laadullisen tutkimuksen luo-

tettavuuden arvioinnissa. Tällä tavalla lukijan on mahdollista seurata toteutettua päättelyä ja tutkimuksen toistaminen onnistuu niin haluttaessa. (Nieminen 1997, 219, 220).

Aineiston keruussa käytetty saate (liite 1), avoin kysely (liite 2) sekä aineiston analyysin erilaiset vaiheet (liite 3, liite 4) ovat liitteenä työn lopussa, jotta jokaisella on mahdollisuus nähdä, millaisilla tavoilla aineistoa on pyritty hankkimaan ja kuinka analyysi on toteutettu. Näin työn luotettavuutta ja toteutusta on helppompaa arvioida (Nieminen, 1997, 219, 220). Analyysivaiheessa myös koko aineisto analysoitiin ja hyödynnettiin, sillä varsinkin eettisestä näkökulmasta katsottuna se oli hyvin tärkeää (Leino-Kilpi & Välimäki 2008, 368).

Työn teoriaosuuden toteuttamiseen on pyritty käyttämään mahdollisimman monipuolista aineistoa ja tutkimuksen tekemisen pohjana ovat olleet useat tutkimustyön kirjat. Osa käytetystä kirjallisuudesta on ajallisesti hieman vanhahkoa, mutta teorian valinnassa on pyritty kriittisyyteen. Vanhemmista lähteistä etsittiin ensin uudempia painoksia, mutta koska sellaisia ei aina ollut, valittiin kirjallisuudesta tietoutta, jonka piirissä ei ole tapahtunut suurta muutosta nykypäivään verrattuna. Tutkitun tiedon osuus jää tässä työssä niukaksi, sillä sopivaa aihealueeseen liittyvää tutkimustietoa oli hyvin haastavaa löytää. Jokainen työssä käytetty lähde on merkitty asianmukaisesti lähdeluetteloon (Leino-Kilpi & Välimäki 2007, 368).

Tutkimusaineiston keruussa opiskelijat saivat täyttää avoimet kyselyt omalla ajallaan koulussa tai kotona ja sen jälkeen palauttaa ne minulle henkilökohtaisesti. Tähän liittyi riski aineiston jäämisestä vähäiseksi, mutta vallinneissa olosuhteissa riski kannatti ottaa. Onnekseni opiskelijat olivat sitoutuneita ja palauttivat kyselyt pääasiassa huolellisesti täytettyinä ja sovittuna ajankohtana. Tutkimus olisi voitu toteuttaa aikaisemmassa vaiheessa esimerkiksi loppukevällä, jolloin tiedon keräys olisi ollut helpompaa opiskelijoiden ollessa paremmin tavoitettavissa. Opinnäytetyön tekeminen oli kuitenkin tällöin monella vielä kesken ja opiskelijat varsin väsyneitä, joten tutkimuksen paremman onnistumisen ja luotettavuuden sekä rikkaamman aineiston toivossa tutkimus toteutettiin vasta syksyllä. Mitä ilmeisemmin se kannatti.

Laadullisen tutkimusotteen vuoksi tutkimusjoukko oli kooltaan suhteellisen pieni, ja tästä syystä tulokset eivät ole yleistettävissä laajalti. Laadullisen tutkimuksen pohjimmaisena tarkoituksena on kuitenkin saada laatua tuottavaa aineistoa, joten yleistettävyys ei noussut tutkimuksen kriteereihin. (Nieminen 1997, 216.)

9.3 Henkilökohtainen oppiminen

Opinnäytetyön toteuttaminen oli kokonaisuudessaan hyvin mielenkiintoinen ja haastava prosessi, joka vaati monenlaisten taitojen kertaamista, uusien opette-
lua, tutkimuskäytäntöihin perehtymistä sekä tietouden hankintaa käytännön tu-
eksi. Motivaatio kantoi läpi työstämisen prosessin, sillä pidin aihetta henkilökohtai-
sesti varsin kiinnostavana, eikä tämänkaltaisen työn tekeminen ollut minulle
entuudestaan tuttua.

Haastavimmaksi osuudeksi muodostui työn aloittamisen. Vaihtoehtoja toteutta-
miselle oli lukematon määrä, ja omien mielenkiinnon kohteiden selkiytyminen
vei aikaa. Alkukankeudesta selviytyttyä työn työstäminen helpottui. Yksikään
vaihe ei ollut helppo itsestänselvyyttä, vaan vaati perusteellista paneutumista ja
tiedonhankintaa. Tässä hyvän ohjauksen merkitys ja opiskelutovereiden tuki
korostuivat.

Erityisen mielenkiintoiseksi koin sisällönanalyysin toteuttamisen, sillä se oli vai-
he, jota kaikki edeltävä toiminta oli pohjustanut. Analyysin tekeminen oli ajoin
hyvin vaativaa, mutta samalla oli myös äärimmäisen kiinnostavaa havaita, kuin-
ka yksittäiset vastaukset rakentuivat pala palalta varsinaisiksi tutkimustuloksiksi.
Olin hyvin onnekas saadessani tutkimukseeni varsin rikkaan ja monipuolisen
tutkimusaineiston.

Kokonaisuudessaan tutkimuksen tekeminen oli hyvin mielekäs ja palkitseva
kokemus alusta loppuun asti. On erinomaista nähdä oman työn tulos vihdoin
valmiina. Olen kiitollinen saamistani valmiuksista, joita voin monella tapaa käyt-
tää niin henkilökohtaisessa elämässä kuin ammatissanikin. Opinnäytetyön te-
keminen herätti myös kipinän tutkimustyöhön, joten työn tekemisestä saaduista
taidoista ja tietoperustasta on varmasti hyötyä tulevia jatko-opintoja ajatellen.
Uskon opinnäytetyöprosessin olevan yleissivistävä projekti, josta varmasti jo-
kainen hyötyy jollakin tasolla koulutusalaan katsomatta.

9.4 Tulosten hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet

Opinnäytetyön perusteella saatiin hyvää kokemukseen perustuvaa tietoutta niin ammattikorkeakoululle kuin opiskelijoillekin opinnäytetyöprosessin merkityksestä käytännössä. Työn avulla voidaan nähdä ajankohtaisesti, millaisia valmiuksia opinnäytetyöprosessi on tarjonnut ja mahdollisesti keskittyä niiden osa-alueiden kehittämiseen, jotka eivät työn tuloksissa korostuneet. Opinnäytetyö voi parhaimmillaan toimia myös opettajien opinnäytetyöohjauksien tukena.

Aika ajoin on myös hyvä tarkastella, miksi jotakin tehdään ja millaisia vaikutuksia sillä todellisuudessa on, jottei mitään tehtäisi vain, koska niin on aina tehty. Se tarjoaa mahdollisuuden opinnäytetyöprosessin kehittämiseksi ja hyväksi havaittujen mallien jatkamiselle.

Jatkotutkimusaiheena voisi olla kvantitatiivinen kehittämistyö, jossa selvitetäisiin määrällisin keinoin, mitkä opinnäytetyöprosessin vaiheet edistivät oppimista, mitkä vaiheet opiskelijat kokivat haastaviksi, mihin tarvittaisiin lisää ohjausta ja miten opinnäytetyöprosessia voitaisiin kehittää niin, että se palvelisi opiskelijoiden oppimista kokonaisvaltaisesti.

Toisessa kehittämistyössä voitaisiin hankkia tietoa siitä, miten opinnäytetyöprosessista saataisiin enemmän käytännön työelämää palveleva projekti ja miten yhteistyötä yhdessä työelämän kanssa saataisiin lisättyä. Yhteistyön lisääntymisen myötä opiskelijoiden tekemiä töitä voitaisiin konkreettisesti hyödyntää entistä paremmin ja työelämälle saataisiin ajankohtaisia vastauksia ja tietoutta asioista, joita ei käytännön hoitotyössä aina ole aikaa ja resursseja selvittää ja tutkia.

Lähteet

Arene ry. 2007. Ammattikorkeakoulut Bolognan tiellä. Ammattikorkeakoulujen osallistuminen eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen. Projektin loppuraportti. Helsinki: Edita Prima Oy.

Benner, P. 1991. Aloittelijasta asiantuntijaksi. Sairaanhoidajien koulutussäätiön julkaisu. 2. painos. Juva: WSOY.

Chinn, P. & Kramer, M. K. 1995. Fourth edition. Theory and Nursing – a systematic approach. St. Louis, Missouri: Mosby and Mosby-Year Book Inc.

Eteläpelto, A. & Miettinen, R. (toim.) 1993. Ammattitaito ja ammatillinen kasvu. Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen 25-vuotisjuhlajulkaisu. Helsinki: Painatuskeskus Oy, 61.

Hakala, J.T. 1998. Opinnäyte luovasti: kehittämis- ja tutkimustyön opas. Tampere: Tammer-Paino Oy.

Hakala, J.T. 2004. Opinnäyteopas ammattikorkeakouluille. Helsinki: Gaudeamus.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13. painos. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Janhonen, S. & Nikkonen, M. (toim.) 2003. Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. 2. painos. Juva: WS Bookwell Oy.

Janhonen, S. & Vanhanen-Nuutinen, L. 2005. Kohti asiantuntijuutta, oppiminen ja ammatillinen kasvu sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: WSOY.

Kajaanin ammattikorkeakoulu. 2011.

http://www.kajak.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Perustutkinnon_opinnayte/Taustaa.iw3 Luettu 4.12.11

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2009. Tutkimus hoitotieteessä. Kuopio: WSOYpro Oy, 134 – 135.

Kyngäs, H. & Vanhanen, L. 1999. Sisällön analyysi. Hoitotiede 11(1), 3-11.

Latvala, E. & Vanhanen-Nuutinen, L. 2003. Laadullisen hoitotieteellisen tutkimuksen perusprosessi: Sisällönanalyysi. Teoksessa Janhonen, S. & Nikkonen, M. (toim.). Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. Juva: Ws Bookwell Oy, 21-43.

Leino-Kilpi, H. & Välimäki, M. 2009. 5. painos. Etiikka hoitotyössä. Turku: WSOY Oppimateriaalit Oy.

McCarney, R., Warner, J., Iliffe, S., van Haselen, R., Griffin, M. & Fisher, P. 2007. The Hawthorne Effect: a randomized, controlled trial. Research article. <http://www.biomedcentral.com/1471-2288/7/30#abs> Luettu 6.10.2012

- Mikkelin ammattikorkeakoulu. 2011.
http://student.mikkeli.amk.fi/menu_description.asp?menu_id=215&menupath=215
Luettu 5.12.11
- Metsämuuronen, J. 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Helsinki: Gummerus Kirjapaino Oy, 88, 122.
- Metsämuuronen, J. 2006. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Teoksessa Metsämuuronen, J. (toim.) Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Helsinki: Gummerus Kirjapaino oy, 81-148.
- Nieminen, H. 1997. Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuus. Teoksessa Paunonen, M. & Vehviläinen-Julkunen, K. 1997. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Juva: WSOY.
- Nurminen, R. 1993. Ammattikäsitys opettajan työn lähtökohtana. Teoksessa Etelä-Pelto, A. & Miettinen, R. (toim.) Ammattitaito ja ammatillinen kasvu. Helsinki: Painatuskeskus Oy, 47-67
- Paunonen, M. & Vehviläinen-Julkunen, K. 1997. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Juva: WSOY, 215-221.
- Ruohotie, P. 2002. Oppiminen ja ammatillinen kasvu. 1.-2. painos. Juva: WSOY.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. 2009. Opetussuunnitelmat.
http://ops.saimia.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/fet?ryhmyttyp=1&amk_id=1111&lukuvuosi=&valkiel=fi&koulohj_id=16076949&ryhma_id=16339729
Luettu 3.10.12
- Saimaan ammattikorkeakoulu. 2012 a. Opinnäytetyö.
<http://www.saimia.fi/fi-FI/opiskelu/opiskelu-saimaan-amk/opinnaytetyo> Luettu 4.12.11
- Saimaan ammattikorkeakoulu. 2012 b. Opinnäytetyöpassi.
<http://www.saimia.fi/fi-FI/images/docs/prosessit/opinnaytetyoprosessi/opinnaytetyo.html> Luettu 6.10.2012
- Sairaanhoidajaliitto. 2012.
http://www.sairaanhoidajaliitto.fi/sairaanhoidajan_tyo_ja_hoitotyon/ Luettu 5.9.12
http://www.sairaanhoidajaliitto.fi/sairaanhoidajan_tyo_ja_hoitotyon/opiskelu_sairaanhoidajaksi/ Luettu 5.9.12
- Silvén, M., Kinnunen, R. & Keskinen, S. 1991. Kohti itseohjautuvaa opiskelutaitoa. Avoimen korkeakouluopetuksen julkaisuja. Turku: Painosalama Oy.
- Vaittinen, M-L. 1988. Terveystieteiden ammattiin kasvaminen. Sairaanhoidajien koulutussäätiön julkaisu. Juva: WSOY.

Vehviläinen-Julkunen, K. 1997. Hoitotieteellisen tutkimuksen etiikka. Teoksessa Paunonen, M. & Vehviläinen-Julkunen, K. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Jyväskylä: WSOY, 26-33.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 352/2003.

Hei!

Olen neljännen vuoden sairaanhoitajaopiskelija ja teen opinnäytetyötä, jonka tarkoituksena on tutkia sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia opinnäytetyön vaikutuksesta oppimiseen ja ammatilliseen kasvuun.

Pyydän Sinua ystävällisesti osallistumaan ohessa olevaan kyselyyn, sillä juuri Sinun kokemuksesi ja mielipiteesi ovat erittäin tärkeitä tutkimuksen onnistumisen kannalta. Vastaaminen kestää n. 20 minuuttia.

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja se suoritetaan nimettömänä. Kyselyyn antamasi vastaukset ovat luottamuksellisia ja niitä käytetään vain tämän tutkimuksen yhteydessä. Henkilöllisyytesi ei paljastu missään tutkimuksen vaiheessa.

Kiitos yhteistyöstä & osallistumisesta!

Mikäli Sinulla ilmaantuu tutkimukseen liittyviä kysymyksiä, voit ottaa yhteyttä sähköpostitse tai puhelimitse.

Ystävällisin terveisin

Annika Ahlqvist
annika.ahlqvist@student.saimia.fi
P. 040 5873 583

Avoin kysely

Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia opinnäytetyöprosessin vaikutuksesta oppimiseen ja ammatilliseen kasvuun

Ole hyvä ja vastaa jokaiseen kysymykseen kokemuksesi mukaan.

Jos tila ei riitä, jatka vastaustasi toiselle puolelle niin, että laitat vastauksen eteen numeron ja kirjaimen. Kyselyyn vastaaminen vie n. 20 minuuttia. Kiitos osallistumisestasi!

- 1.) Miten jo aikaisemmissa opinnoissa hankitut taitosi kehittyivät opinnäytetyöprosessin aikana?
(Mukaan lukien meneillään oleva tutkinto)

- 2.) a) Miten valitsemasi opinnäytetyön työtapa on vaikuttanut oppimiseen ja ammatilliseen kasvuusi?
(esim. yksin, parin kanssa tai ryhmässä?)

b) Miten valitsemasi opinnäytetyön menetelmä on edistänyt ammatillista kasvua ja oppimistasi?
(esim. artikkelisarja, laadullinen tai määrällinen tutkimus, kirjallisuuskatsaus tai toiminnallinen työ)

3.) Miten opinnäytetyöprosessi kokonaisuudessaan on edistänyt oppimista ja ammatillista kasvuasi?

4.) Millaisia valmiuksia opinnäytetyöprosessi on antanut sinulle tulevaisuutta ajatellen?

a) Työelämää varten?

b) Henkilökohtaista elämää varten?

c) Mahdollisia jatko-opintoja varten?

Kiitos!

1. MITEN SAIRAAHOITAJAOPIKELIJAT KUVAAVAT OPINNÄYTETYÖPROSESSIN OSANA AMMATILLISTA KASVUAAN JA OPPIMISTAAN?

Liite 3

PELKISTETYT ILMAISUT

- Varmuus lisääntyi
- Usko omiin kykyihin lisääntyi
- Esiintyminen muiden edessä luonnollista
- Oppinut asiantuntijan roolia

- Oma tietotaito vankistui ja sitä myöten myös ammatillisuus kasvoi
- Paljon uutta tietoa, tieto on syventynyt
- Auttanut ymmärtämään paremmin aikaisemmin opittua
- Tulee luettua/käsiteltyä paljon tutkittua tietoa aiheesta, oma tietoisuus kasvaa
- Hyötynyt vain saamalla paljon tietoa
- Kerätty tieto on tuonut syvyyttä jo tiedossa oleviin asioihin
- Tulokset antoivat tärkeää tietoa oman fyysisen jaksamisen kannalta
- Tietous ja fyysisestä kunnosta huolehtiminen sh -ammattissa tärkeää

- Tiedon haku kehittyi
- Tiedonhakutaidot hieman parantuneet
- Oppinut hakemaan tietoa itsenäisesti
- Oppinut tiedon hyvään etsintään
- Oppinut etsimään itse tietoa

- Tiedon suodattaminen kehittyi
- Tiedon järjestäminen kehittyi
- Oppinut valikoimaan tiedosta oleellisen
- Opettanut tiedon hyvään suodattamiseen
- Jokainen lähde ei automaattisesti luotettava

ALAKATEGORIAM

ITSEVARMUUDEN LISÄÄNTYMINEN

TIEDON LISÄÄNTYMINEN

TIEDONHAKUVALMIUKSIEN OPPIMINEN

TIEDON KÄSITTELYTAIDON OPPIMINEN

- Asiatekstin kirjoittamista ja opinnäytetyötä tehdessä nämä asiat muistuvat mieleen, eivät ehkä niinkään kehittyneet
- Kertasin monia taitoja ja tietoja
- Kertasin tietotekniikkaa
- Kertasin esiintymistä ihmisten edessä
- Kertasin tiedonhakua
- Word-ohjelman käyttö tullut tutuksi
- Kehitti kirjallista taitoa

AIKAISEMPIEN TAITOJEN KERTAUTUMINEN

- Edistänyt minua parityöskentelyssä
- Opettanut toisen ihmisen merkityksen ja sitä kautta oivaltamisen ilon
- Jaettu osaaminen on kaksinkertainen ilo
- Oppinut vuorovaikutustaitoja
- Ihmissuhdetaidot kehittyivät niin parityön kautta, kuin erilaisissa tapaamisissa mm. opettajien ja alan ammattilaisten kanssa
- Oppinut verkostoitumista

IHMISUHDETAITOJEN KEHITTYMINEN

- Oppinut järjestelmällisyyttä
- Opin järjestelmällisyyttä
- Mikä sovitaan se myös tehdään

JÄRJESTELMÄLLISYYDEN OPPIMINEN

- Opin aikataulussa pysymistä
- Opin aikataulutusta
- Opettanut aikataulutusta
- Antanut ammatti-identiteettiin saman vivahteen
- Aikataulutamaan joitakin tiettyjä tilanteita
- Osaa aikatauluttaa asioita ja toimia sen mukaisesti

AIKATAULUTTAMISEN OPPIMINEN

- Koen ettei työ auta oppimista tai ammatillista kasvua kovinkaan paljon
- Tavoitteena oli vain saada työ tehtyä
- Olen kokenut opinnäytetyön teon melko turhana omaa ammatillista kasvua ajatellen
- Aiemmistä taidoista ei ole ollut hyötyä työtä tehdessä
- Itse prosessista ei työelämässä ole hyötyä
- Opinnäytetyöprosessista en koe saavani hyötyä

PROSESSIN KOKEMINEN HYÖDYTTÖMÄKSI

- Oppinut pitkäjänteisyyttä
- Itseään täytyy ottaa toisinaan niskasta kiinni saadakseen asioita aikaiseksi
- Aina ei huvita jotakin tehdä, elämässä kuitenkin paljon sellaisia asioita mitkä on vain tehtävä
- Kehitti kärsivällisyyttä
- Keskeneneräisyyden sietäminen

ITSEKURIN KEHITTYMINEN

2. MITEN OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUSTAPA ON VAIKUTTANUT SAIRAANHOITAJAOPISKELIJAN AMMATILLISEEN KASVUUN JA OPPIMISEEN?

PELKISTETYT ILMAISUT

- Suunnittelu
- Suunnitelmallisuutta
- Opin tehtävän jaon tärkeydestä
- Selkeät säännöt parityöskentelyssä tärkeää

- Oppinut ottamaan vastuuta
- Vastuunottaminen
- Vastuunkanto

- Itsekseen on mietittävä mikä on olennaista ja mikä ei
- Ilman ryhmän tai parin tukea
- Päätökset on tehtävä itse
- Eikä ole kehen tukeutua
- Oppinut ratkomaan pieniä pulmia
- Oppinut luottamaan omaan arviointikykyyn

- Helpompi kaksin kuin yksinään, missään nimessä ei kahta enempää
- Ryhmä opettaa paljon
- Tein parin kanssa ja sitä kautta opin pari-/tiimityöskentelyä
- Kommunikaatio tärkeää, jotta työn tekeminen ja edistyminen on tehokasta
- Työtapa vaikutti positiivisesti ammatilliseen kasvuun, opin työskentelemään vuorovaikutuksessa kollegan kanssa

ALAKATEGORIAT

**SUUNNITELMALLISUUDEN
KEHITTYMINEN**

**VASTUUNKANTAMISEN
KEHITTYMINEN**

**ITSENÄISEN PÄÄTÖKSENTEON
VAHVISTUMINEN**

**PAREMMAT
TIIMITYÖTAIDOT**

- Ryhmässä oppii itsestään uusia asioita
- Teimme ryhmässä työtä, se opetti itsestäni eniten
- Oman työtavan tarkastelu ja kyseenalaistaminen
- Opin uusia tapoja katsoa asioita
- Ettei minun aikatauluni ja tapani ollut ainoa tapa päästä hyvään lopputulokseen

HENKILÖKOHTAINEN KASVU

- Jouduin opettamaan, sitä kautta opin olemaan ”ammattilaisen ja asiantuntijan” roolissa
- Antoi rohkeutta ja kasvatti ammatillista identiteettiäni
- Opin olemaan ammattilaisen ja asiantuntijan roolissa

AMMATTI-IDENTITEETIN VAHVISTUMINEN

- Potilaan yksilöllisen kokemuksen tunteminen
- Potilaan yksilölliseen kokemukseen eläytyminen
- Ihmisten lukeminen
- Ihmisten haastatteleminen

VUOROVAIKUTUSTAITOJEN KEHITYMINEN

- Oppinut suodattamaan tiedosta paremmin oleellisen asian
- Oppinut suhtautumaan melkoisen kriittisesti lukemaani/kuulemaani
- Oppinut selvittämään asioiden taustoja monesta eri näkökulmasta, myös siitä mikä ei omasta mielestä välttämättä ole se oikea

KRIITTISYYS TIETOA KOHTAAN

- Opin tieteelliseen tutkimukseen liittyvät laadulliset kriteerit hyvin
- Tutkimuksen täytyy olla asianmukaisesti tehty jotta sillä on arvoa ja vaikutusta
- Opin käyttämään/tuntemaan erilaisia tutkimusmenetelmiä
- Tieteellisen tutkimuksen periaatteet selkiytyivät

TUTKIMUKSEN PERUSTEIDEN SELKIITYMINEN

- Oppinut aikataulutamaan aikaani
- Aikataulutus
- Opin aikataulun tärkeydestä

- Ammatillista kasvua tapahtui paljon koska pääsin hyödyntämään opittua käytännössä
- Toiminnallisen opinnäytetyön, siinä tulee mukavasti harjoiteltua teorian ja käytännön yhdistämistä
- Toiminnallisen työn myötä opin hyödyntämään omia tietoja ja taitoja tehdessä materiaalia

- Sanavalintojen ja kielenkäytön merkitys
- Kysymyksen muotoilu, ei johdatteleva
- Raportin tekoa

- En kuitenkaan koe että opinnäytetyön tekemisestä olisi hirveästi hyötyä omassa ammatillisessa kasvussa
- Menetelmästä tai sen valinnasta ei ole käytännön työssä mitään hyötyä
- Oppimiseen ja ammatilliseen kasvuun se ei ole vaikuttanut mitenkään

PAREMMAT AIKATAULUTUSTAITOT

TEORIAN HYÖDYNTÄMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ

KIRJALLISTEN TAITOJEN HARJAANTUMINEN

TOTEUTUSTAVALLA EI MERKITYSTÄ

3) MILLAISIA VALMIUKSIA OPINNÄYTETYÖN TEKEMINEN ON ANTANUT SAIRAANHOITAJAOPISEKELIJALLE TULEVAISUUTTA AJATELLEN?

PELKISTETYT ILMAISUT

- Aihe auttaa tulevassa työssä kohtaamaan potilaita joita kyseinen aihe koskee
- Aiheen myötä myös omaisten kohtaaminen helpompaa
- Ihmissuhde- ja esiintymistaidot auttavat varmasti tulevaisuudessa
- Oppinut vuorovaikutustaitoja

- Hyötynä lähinnä vain tieto mitä kirjojen lukemisesta olen saanut
- Myös tieto on hyväksi
- Sain paljon tietoa, mitä voin varmastikin hyödyntää sairaanhoitajan työssä
- Tietoa olen saanut paljon opparin myötä, mistä varmasti omassa ammatissani hyötyä
- Työn tuloksista hyötyä työelämässä
- Työni aihe antoi paljon tietoa henk.koht elämäni, sillä aihe keskeisessä roolissa
- Aiemmin opitusta on tulevaisuudessa hyötyä
- Syvensin opparin aiheen tietoutta ja sitä kautta kasvoin ammatillisesti

- Tutkimustavat tuttuja
- Prosessi tuttu
- Ymmärrän paremmin tutkimuksen käsitteen
- Ymmärrän tutkimuksen tekemisen kokonaisvaltaisesti
- Paremmat valmiudet tehdä oma-aloitteisesti julkisia kriteerit täyttäviä tutkimuksia

- Tiedonhaku tuttua
- Tiedonhaku valmiuksia
- Oppinut etsimään tietoa erilaisiin asioihin
- Tutkitun tiedon tunnistaminen

ALAKATEGORIAT

**SOSIAALISTEN TAITOJEN
KEHITTYMINEN**

**TIETOUDEN HYÖDYNTÄMINEN
AMMATISSA**

**TUTKIMUSPROSESSIN
YMMÄRTÄMINEN**

**ITSENÄISEEN
TIEDONHANKINTAAN
HARJAANTUMINEN**

- Tutkimisen tarpeellisuus
- Tutkitun tiedon tärkeys
- Tutkitun tiedon arvostaminen
- Tieteelliset tutkimukset ja niiden tekeminen ilmiöistä voivat muuttaa tapaa tehdä asioita

TUTKIMUKSEN MERKITYKSEN YMMÄRTÄMINEN

- Jaetaan tietoa
- Kysytään neuvoa kun ei tiedetä
- Yhdessä mukavampi päähkäillä asioita
- Ollaan yhtä
- Autetaan
- Tuetaan
- Kiitos ja ole hyvä
- Pidetään kiinni sovitusta
- Opimme toisistamme ja syvensimme suhdettamme

KOLLEGIAALISUUDEN KEHITTYMINEN

- Itsetutkiskelua
- Omien arvojen puntarointia
- Lempeyttä itseään kohtaan
- Saanut itsevarmuutta
- Kaikkeen ei ole yhtä ainoaa oikeaa vastausta

ITSENTUNTEMUKSEN KEHITTYMINEN

- Haluaminen joskus tahtokysymys, pakko tehdä vaikkei jaksaa
- Toisinaan asioita vain tehtävä vaikka ei huvittaisi
- Kärsivällisyyttä
- Pitkämielisyyttä
- Stressin ja paineen sietoa vapaa-ajalla

PITKÄJÄNTEISYYDEN KEHITTYMINEN

- Jatkossa opinnoissa osaan suunnata tutkimuksen tekemisen aiheeseen jota haluan tutkia
- Opinnäytetyöni aihe valikoitui osittain myös sen mukaan mitä todennäköisyydellä lähdän myöhemmin opiskelemaan, työni antoi siis hyviä perustietoja asiasta
- Opinnäytetyön aiheesta on varmasti hyötyä jatko-opintoja varten

KIINNOSTUKSEN KOHTEIDEN SELKIYTYMINEN

- Tiedän millaista opiskelu on käytännössä
- Löytänyt parhaan tavan oppia näiden prosessien aikana
- Osaan varautua suurien tehtävien viemään aikaan
- Osaan sitten tehdä ehkä vielä hienomman lopputyön tulevaisuudessa kun on amk:ssa jo harjoitellut

OPISELUTAITOJEN KEHITYMINEN

- Opiskelu mukavaa, antoisaa, hermoja raastavaa ja välillä raskasta, silti jatkoa seuraa
- Opparin hyvä numero auttaa ainakin ylempään amk:iin pääsyä
- Pistää miettimään jaksako ihan muutaman vuoden sisällä tehdä taas uutta opinnäytetyötä
- Pistää harkitsemaan kahteen kertaan jatko-opintoihin hakemista
- Mikään ei ole mahdotonta

JATKO-OPINTOJEN SELKIYTYMINEN

1. MITEN SAIRAANHOITAJAOPISKELIJAT KUVAAVAT OPINNÄYTETYÖPROSESSIN OSANA AMMATILLISTA KASVUAAN JA OPPIMISTAAN? Liite 4

ALAKATEGORIAT

- AIKAISEMPIEN TAITOJEN KERTAUTUMINEN
- TIEDONHAKUVALMIUKSIEN OPPIMINEN
- TIEDON KÄSITTELYTAIDON OPPIMINEN
- TIETOISUUDEN KASVAMINEN

- IHMISSUHDETAITOJEN KEHITTYMINEN
- ITSEVARMUUDEN LISÄÄNTYMINEN

- ITSEKURIN KEHITTYMINEN
- JÄRJESTELMÄLLISYYDEN OPPIMINEN
- AIKATAULUTTAMISEN OPPIMINEN
- PROSESSIN KOKEMINEN HYÖDYTTÖMÄKSI

YLÄKATEGORIAT

TIEDONHAKUPROSESSIN TUOMAT
VALMIUDET

VARMUUS SOSIAALISISSA
TILANTEISSA

PROSESSIN HALLINTATAIDOT

2. MITEN OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUSTAPA ON VAIKUTTANUT SAIRAANHOITAJAOPISKELIJAN AMMATILLISEEN KASVUUN JA OPPIMISEEN?

ALAKATEGORIAT

- TUTKIMUKSEN PERUSTEIDEN SELKIITYMINEN
- KRIITTISYYS TIETOA KOHTAAN
- KIRJALLISTEN TAITOJEN KEHITTYMINEN
- TEORIAN HYÖDYNTÄMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ

- VUOROVAIKUTUSTAITOJEN KEHITTYMINEN
- PAREMMAT TIIMITYÖTAIDOT
- AMMATTI-IDENTITEETIN VAHVISTUMINEN
- HENKILÖKOHTAINEN KASVU

- PAREMMAT AIKATAULUTUST Aidot
- SUUNNITELMALLISUUDEN KEHITTYMINEN
- VASTUUNKANTAMISEN KEHITTYMINEN
- ITSENÄISEN PÄÄTÖKSENTEON VAHVISTUMINEN
- TOTEUTUSTAVALLA EI MERKITYSTÄ

YLÄKATEGORIAT

TIEDON HYÖDYNTÄMINEN

IHMISENÄ KEHITTYMINEN

PROJEKTITAITOJEN
KEHITTYMINEN

3. MILLAISIA VALMIUKSIA OPINNÄYTETYÖN TEKEMINEN ON ANTANUT OPISKELIJALLE TULEVAISUUTTA AJATELLEN?

ALAKATEGORIAT

- OPISKELUTAITOJEN KEHITTYMINEN
- PITKÄJÄNTEISYYDEN KEHITTYMINEN
- KIIINNOSTUKSEN KOHTEIDEN SELKIYTYMINEN
- JATKO-OPINTOJEN SELKIYTYMINEN

- TUTKIMUSPROSESSIN YMMÄRRYS
- TUTKIMUKSEN MERKITYKSEN YMMÄRRYS
- ITSENÄISEEN TIEDONHANKINTAAN HARJAANTUMINEN
- TIETOUDEN HYÖDYNTÄMINEN AMMATISSA

- SOSIAALISTEN TAITOJEN KEHITTYMINEN
- KOLLEGIAALISUUDEN KEHITTYMINEN
- ITSENTUNTEMUKSEN KEHITTYMINEN

YLÄKATEGORIAT

**OPISKELUKOKONAISUUDEN
HAHMOTTAMINEN**

**TUTKIMUSTAITOJEN
KEHITTYMINEN**

**HENKILÖKOHTAISTEN
OMINAISUUKSIEN
KEHITTYMINEN**